

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Białej Podlaskiej**
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 24, 21-500 Biała Podlaska
tel/fax. 83-343-85-37
NIP 537 18 39 366, REGON 002300640
e - mail: mopsbp@wp.pl; [www: www.mops-bialapodlaska.pl](http://www.mops-bialapodlaska.pl)

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
ZA 2018 ROK**

Biała Podlaska, marzec 2019 rok

Spis treści:

Wstęp.....	4
I. Zakres zadań i kadra MOPS	5
1. Zadania ustawowe	5
2. Kadra MOPS	7
2.1. Zatrudnienie	7
2.2. Wykształcenie pracowników	11
2.3 Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	11
II. Struktura dochodów i wydatków	13
1. Dochody	13
2. Wydatki	16
III. Pomoc społeczna	22
1. Informacje ogólne	22
2. Rodziny objęte pomocą społeczną	23
3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej	26
3.1. Schronienie	26
3.2. Dożywianie	27
3.3. Praca socjalna	28
3.4. Usługi opiekuńcze	29
3.5. Sprawienie pogrzebu	31
3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	31
3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	31
3.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej	31
3.9. Mieszkanie chronione	33
3.10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	33
3.11. Środowiskowy Dom Samopomocy	34
4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej	35
4.1. Zasilek stały	35
4.2. Zasilek okresowy	35
4.3. Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy	36
4.4. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym	36
4.5. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą	37
IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	38
V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	44
1. Informacje ogólne	45
2. Realizacja zadań	45
VI. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	50
1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	50

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów ...	51
3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	52
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	52
5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.....	54
6. Aktywny samorząd.....	55
VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny.....	57
Realizacja zadań ustawowych.....	57
1. Rodziny zastępcze	57
2. Pomoc dla osób usamodzielnianych.	63
3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	65
4. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	67
5. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.....	69
6. Promocja rodzicielstwa zastępczego.....	69
7. Współpraca z innymi podmiotami	70
8. Szkolenia dla rodzin zastępczych.....	72
VIII. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych.....	72
1. Zasiłek rodzinny.....	75
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	76
3. Świadczenie rodzicielskie	76
4. Zasiłek pielęgnacyjny.....	77
5. Świadczenie pielęgnacyjne	78
6. Specjalny zasiłek opiekuńczy.....	80
7. Zasiłek dla opiekuna.....	81
8. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	81
9. Świadczenie wychowawcze	82
IX. Dodatek mieszkaniowy	84
X. Zryczałtowany dodatek energetyczny	85
XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	85
XII. Rządowy program „Dobry Start”	86
XIII. Karta Polaka	86
XIV. Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPS oraz jednostkach podległych w ramach sprawowanego przez MOPS nadzoru	87
1. Kontrole zewnętrzne	87
2. Kontrole przeprowadzane przez MOPS	87
XV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej	88

Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, natomiast zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna w podejmowanych działaniach winna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Katalog sytuacji oraz osób uprawnionych do uzyskania pomocy określony ustawowo, nie jest katalogiem zamkniętym.

Za pomoc osobom potrzebującym odpowiedzialny jest samorząd terytorialny oraz jego jednostka organizacyjna – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – realizujący zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m.in.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych, prawo energetyczne, o systemie oświaty.

W niniejszym sprawozdaniu przedłożono podejmowane w 2018 r. działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom Białej Podlaskiej optymalnych warunków życia, szeroko rozumianej prewencji pozwalającej zapobiegać problemom co w konsekwencji przyczyni się do poprawy sytuacji rodzin. Przedstawiono ponadto formy wsparcia o charakterze niepieniężnym, mające służyć usamodzielnieniu rodzin i przeciwdziałaniu społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

We wszystkie działania zaangażowane były służby publiczne tj. sąd, prokuratura, oświata, policja, straż miejska, służba zdrowia, jak również organizacje pozarządowe działające w obszarze polityki społecznej.

Wszystkie działania były spójne z lokalną polityką społeczną i zgodne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Biała Podlaska na lata 2016 – 2020.

I. Zakres zadań i kadra MOPS

1. Zadania ustawowe

Uchwałą nr XIII/52/90 Miejskiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej z dnia 28 lutego 1990 r. utworzono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest samodzielną jednostką organizacyjną działającą, jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Biała Podlaska, będącej miastem na prawach powiatu.

Zgodnie z treścią Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyjętego uchwałą Nr XIV/5/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 stycznia 2016 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu Miasta Biała Podlaska oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Realizowane zadania są określone przez;

- 1/ ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2/ ustawę z dnia 27 sierpnia, 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 3/ ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4/ ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 5/ ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- 6/ ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ,
- 7/ ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 8/ ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 9/ ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 10/ ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne,
- 11/ ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 12/ ustawę z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka,
- 13/ uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”,
- 14/ uchwałą Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”,
- 15/ rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizuje także zadania gminy i powiatu określone uchwałami Rady Miasta Biała Podlaska, wynikające z porozumień i umów zawartych przez miasto Biała Podlaska z innymi podmiotami oraz zadania wyznaczone przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Zadania realizują niżej wymienione komórki organizacyjne Ośrodka:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej;
- b) Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych;
- c) Dział Realizacji Świadczeń i Analiz;
- d) Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem;
- e) samodzielne stanowisko d/s przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym;
- f) Dział Finansowo – Księgowy;
- g) Dział Administracyjny i Kadr.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonują:

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową. Siedziba PZOoN mieści się przy ul. Stacyjnej 6 w Białej Podlaskiej.
2. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z dnia 12 października 2011 r., – któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe, a dwóch pracowników spośród kadry Ośrodka pełni obowiązki Przewodniczącego i Sekretarza Zespołu.

Szczegółową strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz szczegółowy podział zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej określa regulamin organizacyjny, który w trybie zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Regulamin Organizacyjny MOPS stanowi załącznik do zarządzenia dyrektora MOPS nr 12/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r.

Zmiany do regulaminu organizacyjnego zostały wprowadzone w trybie:

- zarządzenia 8/2017 z dnia 25 sierpnia 2017 r. – w zakresie zadań realizowanych przez Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem,
- zarządzenia 11/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 r. – w zakresie realizowania nowych zadań.

2. Kadra MOPS

2.1. Zatrudnienie

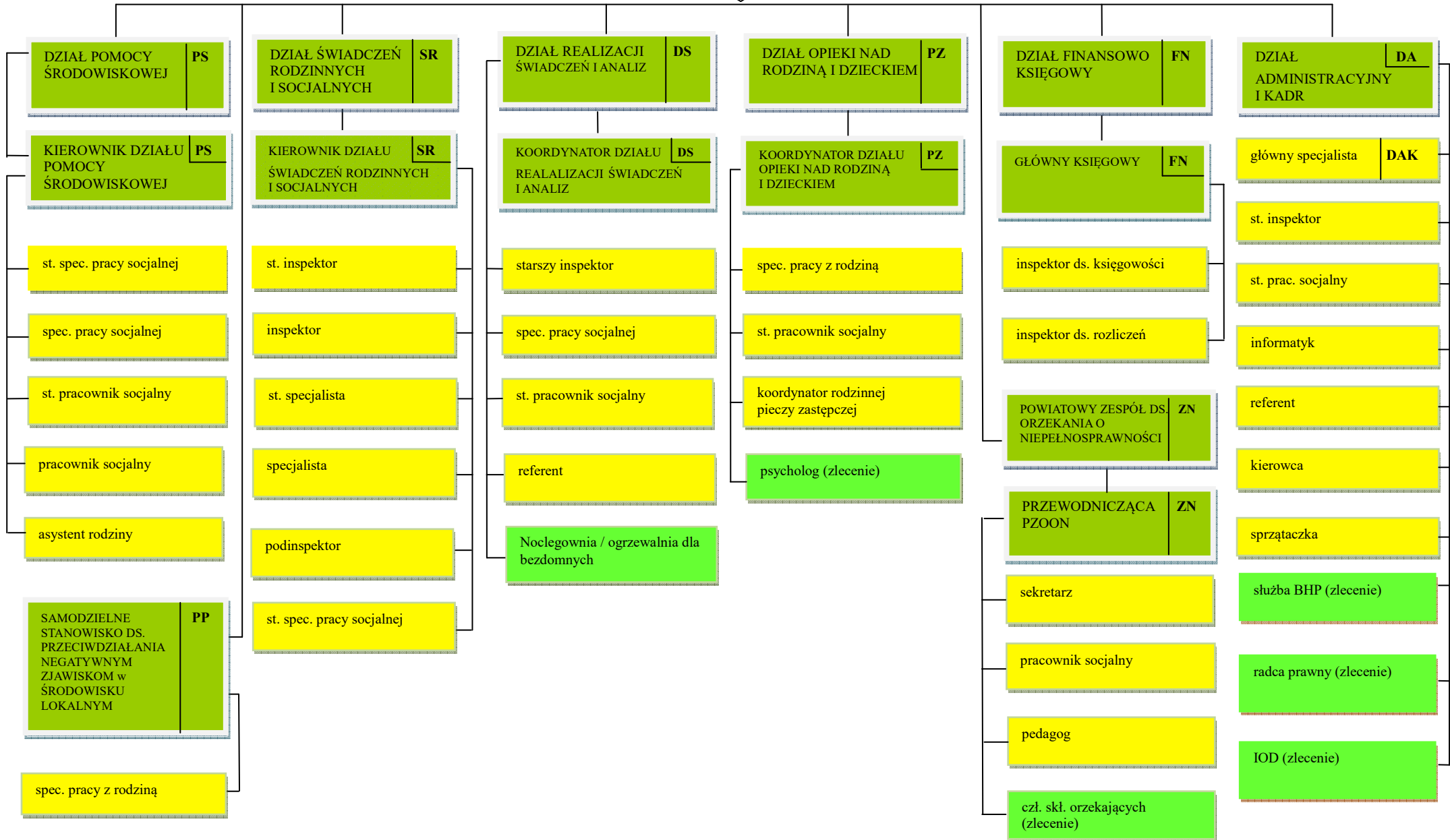
Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pracownicy posiadają status pracownika samorządowego. Są zatrudniani na podstawie umowy o pracę na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych, bądź na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Do stanowisk urzędniczych w Ośrodku zalicza się kadrę kierowniczą, pracowników działu świadczeń rodzinnych i socjalnych, pracowników księgowości i administracji.

Stanowiska pomocnicze i obsługi dotyczą pracowników zatrudnionych na różnych szczeblach stanowiska pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz na stanowiskach obsługi.

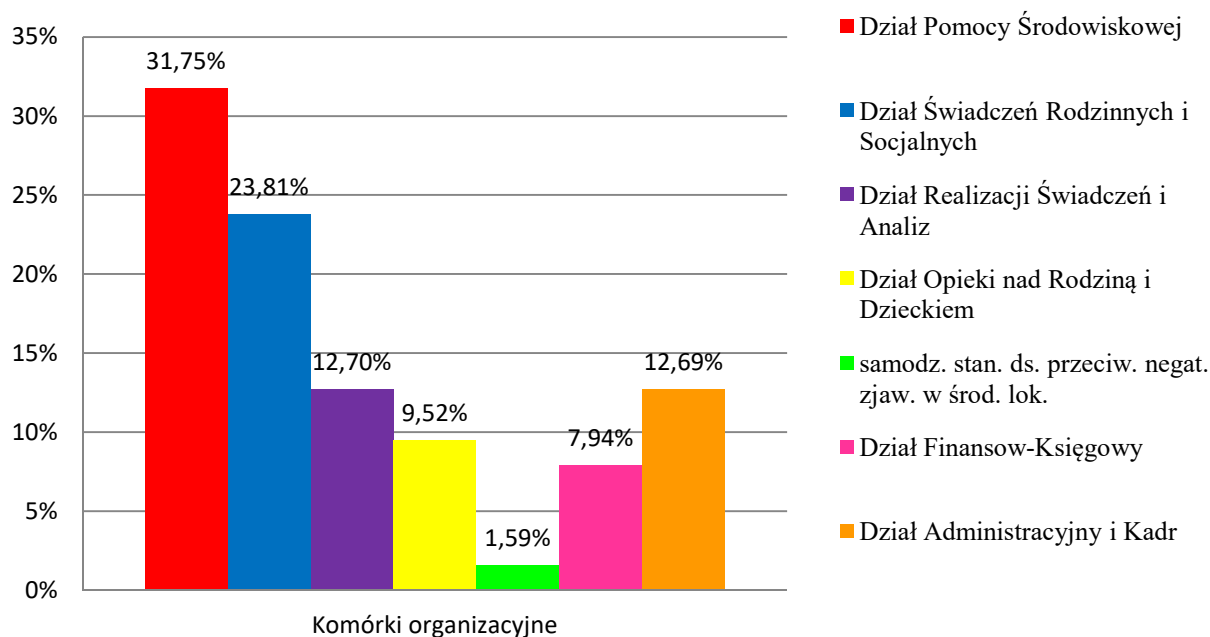
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2018 r. – to 63 pracowników realizujących zadania służbowe w komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

DYREKTOR MOPS

Procentowa struktura zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na komórki organizacyjne w których realizują zadania służbowe

Struktura stanowisk i stan zatrudnienia w MOPS przedstawiał się następująco:

– liczba etatów ogółem – 67

– liczba zatrudnionych pracowników – 63 osoby, w tym:

1. pracownik socjalny – 25 osób, w tym:

a) 6 osób, na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej;

b) 8 osób, na stanowisku specjalisty pracy socjalnej / pracy z rodziną;

c) 10 osób, na stanowisku starszego pracownika socjalnego;

d) 1 osoba, na stanowisku pracownika socjalnego,

2. stanowisko asystent rodziny – 4 osoby,

3. stanowisko koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 3 osoby,

4. stanowiska kierownicze – 6 osób,

5. stanowiska administracji – 23 osoby,

6. stanowiska obsługi – 2 osoby.

– Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności MOPS na mocy umów o pracę zatrudniał 4 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnionym pracownikom powierzono zadania służbowe na stanowiskach:

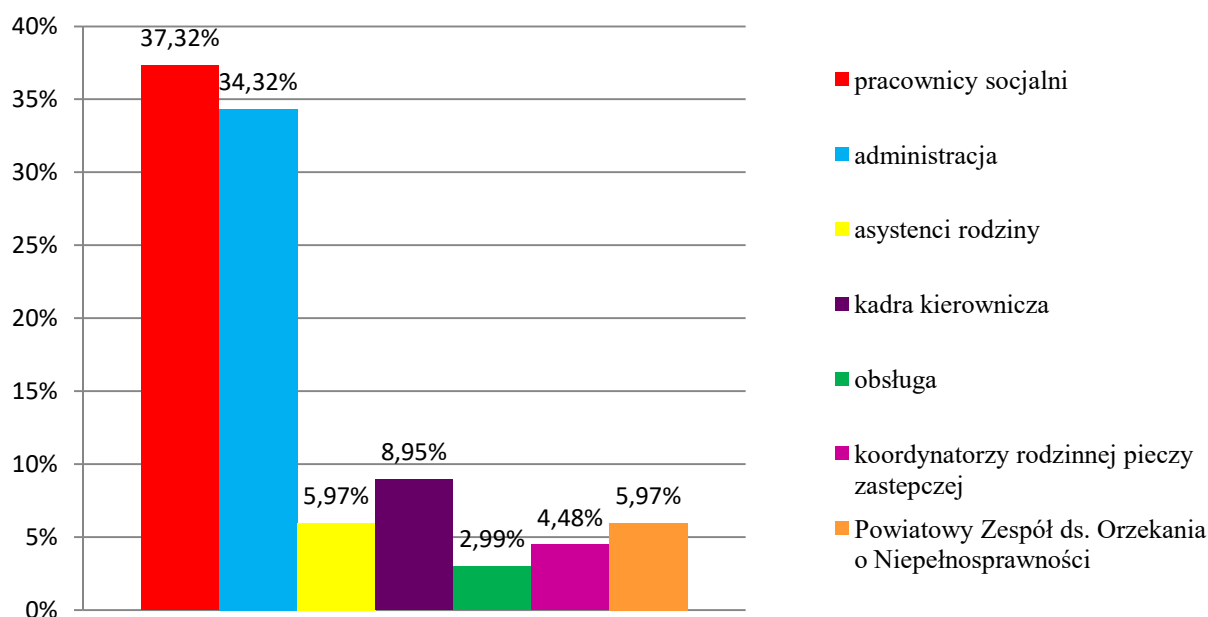
– przewodnicząca PZOoN,

– sekretarz PZOoN,

- pedagog,
- pracownik socjalny.

Celem zapewnienia specjalistycznej obsady Składom Orzekającym PZOoN w oparciu o umowy cywilnoprawne nawiązano współpracę z szeregiem specjalistów.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na rodzaje stanowisk

Zatrudnienie w podziale na płeć kształtowało się następująco:

- 60 kobiet – co stanowi 89,55 % ogólnej liczby zatrudnionych,
- 7 mężczyzn – co stanowi 10,45 % ogólnej liczby zatrudnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2018 w ramach umów cywilno – prawnych był związany umowami zlecenia na:

- obsługę Noclegowni / Ogrzewalni dla bezdomnych 2 umowy / a w okresie jesienno – zimowym 3 umowy /,
- obsługę służby bhp – 1 umowa,
- obsługę prawną – 1 umowa,
- obsługę inspektora ochrony danych – 1 umowa
- obsługę psychologa w pieczy zastępczej – 1 umowa,
- obsługę specjalistyczną składów orzekających – 15 umów.

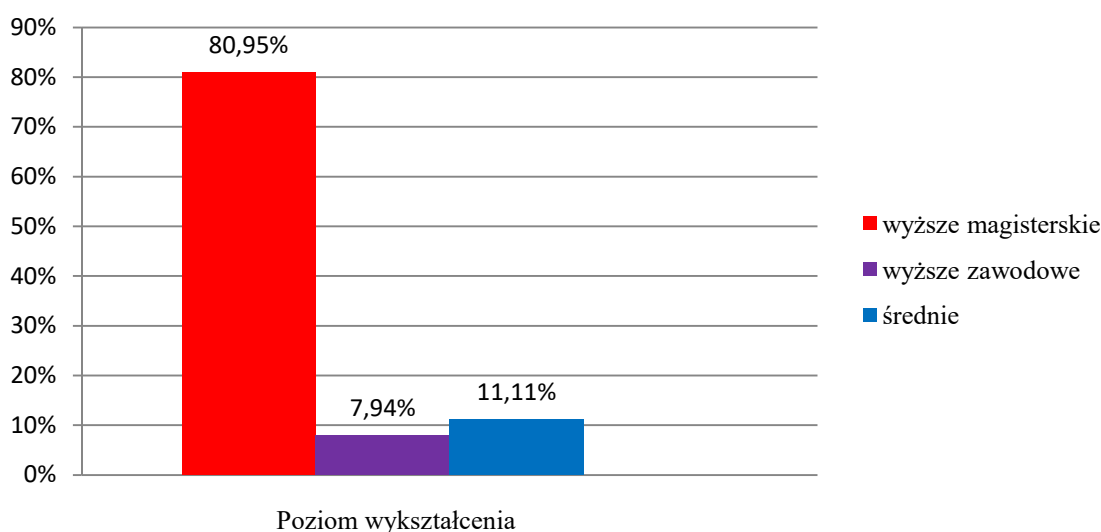
2.2. Wykształcenie pracowników

Wszyscy zatrudnieni w MOPS pracownicy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone ustawą o pracownikach samorządowych, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. poziom wykształcenia kadry MOPS kształtował się następująco:

- a) wykształcenie wyższe magisterskie – 55 osób, w tym:
  - 23 osoby dodatkowo wykształcenie podyplomowe;
  - 10 osób dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego;
- b) wyższe zawodowe – 5 osób;
  - dodatkowo wykształcenie podyplomowe – 1 osoba
- c) średnie – 7 osób, w tym:
  - 3 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na poziom wykształcenia

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane.

2.3 Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej mają możliwość uczestnictwa w działaniach poszerzających i doskonalących wiedzę zawodową. Pracownikom zatrudnionym w Ośrodku, tak na stanowiskach urzędniczych, jak i pomocniczych stwarza się warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia warsztatu pracy, co przyczynia

się do wzrostu efektywności pracy oraz usprawnia sposoby radzenia sobie z nowymi sytuacjami czy wyzwaniami zawodowymi.

Pracownikowi Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem i pracownikowi Działu Pomocy Środowiskowej na mocy stosownych umów Ośrodek sfinansował udział w 300 godz. wyjazdowym szkoleniu trenerskim przygotowującym do stosowania programów *Rodzinna Piecza Zastępcza* i *Zawodowa Piecza Zastępcza* przy opiniowaniu kandydatów do pełnienia funkcji w strukturze pieczy zastępczej.

Pracownicy MOPS doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szeregu kursów, szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

Działając w myśl zapisów ustawy o finansach publicznych celem racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi Ośrodek stara się doskonaląc warsztat zawodowy zatrudnionych pracowników w ramach szkoleń / warsztatów bezkosztowych. W ramach realizowanego przez ROPS Lublin projektu pn. *"Blżej rodziny – szkolenia kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej"* asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i kadra kierownicza miała możliwość udziału w szeregu szkoleń finansowanych ze środków programu PO WER, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE UDZIAŁU W SZKOLENIACH PRACOWNIKÓW MOPS		
<i>Lp.</i>	<i>Tematyka szkolenia/ warsztatu</i>	<i>Ilość uczestników</i>
<u>Pracownicy pomocniczy / pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej /</u>		
1	Współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym	4 pracowników
2	Realizacja Rządowego Programu „Czyste powietrze”	3 pracowników
3	Bezpieczni w służbie i w pracy – czyli jak radzić sobie z agresją werbalną i niewerbalną agresywnych klientów	9 pracowników
4	Obsługa sprawozdawczości CAS	2 pracowników
5	System komputerowy POMOST	1 pracownik
6	Prawa i obowiązki cudzoziemców mających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	2 pracowników
7	Pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i młodzieżowe ośrodki	1 pracownik
8	Warsztaty umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w pracy z dziećmi i nastolatkami	3 pracowników
9	Aplikowanie o środki o dofinansowanie projektu – usługi społeczne i zdrowotne	2 pracowników
10	Współpraca pomiędzy służbami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny	5 pracowników
11	Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS	3 pracowników
12	Diagnozowanie oraz procedura postępowania w sytuacji zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych wobec dziecka	6 pracowników
13	Depresja dzieci i młodzieży oraz inne zaburzenia psychiczne	6 pracowników
14	Realizacja Pilotażowego Programu Aktywny Samorząd	1 pracownik

15	Obsługa systemu LSI 2014 EFS – tworzenie wniosku o dofinansowanie	2 pracowników
16	Wzmocnienie kompetencji rodzin zastępczych	3 pracowników
17	Pierwsza pomoc przedmedyczna	6 pracowników
18	Dobre praktyki MOPR w Gdyni z zakresu intensywnej pracy socjalnej z rodziną oraz opieki nad dzieckiem i rodziną	17 pracowników
19	Praca z dziećmi o zaburzonych więziach	3 pracowników
20	Interwencja relacyjna oparta na zaufaniu	2 pracowników
Kadra kierownicza		
1	Ochrona danych osobowych w OPS	2 osoby
2	Współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym	1 osoba
3	Realizacja projektu „Aktywne włączenie”- podział środków	1 osoba
4	Bezpieczni w służbie i w pracy – czyli jak radzić sobie z agresją werbalną i niewerbalną agresywnych klientów	2 osoby
5	Obsługa sprawozdawczości CAS	1 osoba
6	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	1 osoba
7	Pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i młodzieżowe ośrodki	1 osoba
8	Ustawa o pomocy społecznej aktualne problemy	2 osoby
9	Współpraca pomiędzy służbami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny	3 osoby
10	Zarządzanie zasobami ludzkimi	2 osoby
11	Realizacja Pilotażowego Programu Aktywny Samorząd	1 osoba
12	Posiłek w domu i szkole oraz DPS – aktualne problemy	1 osoba
13	Zarządzanie motywacją – ocena i motywacja pracowników	3 osoby
14	Dobre praktyki MOPR w Gdyni z zakresu intensywnej pracy socjalnej z rodziną oraz opieki nad dzieckiem i rodziną	2 osoby
Stanowiska administracyjne		
1	Ochrona danych osobowych w OPS	1 pracownik
2	Najnowsze zmiany w św. wychowawczych i św. rodzinnych	1 pracownik
3	Gospodarowanie majątkiem trwałym	1 pracownik
4	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	1 pracownik
5	Świadczenia Rodzinne 2018 – aktualne problemy	1 pracownik
6	Koordinacja świadczeń na rzecz rodziny w ramach UE, EOG	1 pracownik
7	Posiłek w domu i szkole oraz DPS – aktualne problemy	1 pracownik

Ponadto pracownicy podnosili swoje kwalifikacje we własnym zakresie uzyskując specjalizacje zawodowe w drodze studiów podyplomowych.

II. Struktura dochodów i wydatków

1. Dochody

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2018 roku uzyskał dochody w wysokości 1.953.709,27 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 1.313.949,27 zł, nastąpił wzrost wykonanych dochodów o 48,69 %.

Wzrost wykonanych dochodów wynikał przede wszystkim ze wzrostu:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
- wyegzekwowanych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych,

- wyegzekwowanych odsetek od nieterminowo regulowanych należności,
- wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Dochody MOPS uzyskane wg źródeł pozyskania

	2017 r.	2018r.	
Dochody uzyskane według realizowanych zadań	wykonanie	wykonanie	% zmian wykonania 2018/2017
Zadania własne	251 163,78	255 121,27	101,58%
Zadania własne – rządowe (dochody LUW)	111 920,48	140 403,38	125,45%
Zadania zlecone (dochody LUW)	950 865,01	1 558 184,62	163,87%
Razem	1 313 949,27	1 953 709,27	148,69%

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2018 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z następujących tytułów:

- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 92,80 zł,
- częściowej odpłatności za utrzymanie dziecka w zakładzie opiekuńczo – leczniczym na kwotę 8 701,78 zł,
- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej na kwotę 152 610,46 zł,
- zwrotów nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 4 870,27 zł,
- zwrotów wydatków świadczeń pieniężnych przez inne ośrodki pomocy społecznej na kwotę 1 454,60 zł,
- zwrotu wydatku za pochówek na kwotę 2 485,00 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych na kwotę 19 726,80 zł,
- odpłatności za usługi opiekuńcze na kwotę 2 340,66 zł,
- wynagrodzenia płatnika ZUS i Urzędu Skarbowego na kwotę 1 042,17 zł,

- odszkodowania z Towarzystwa Ubezpieczeniowego na kwotę 4 457,70 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej na kwotę 216,10 zł,
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych na kwotę 10 500,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym na kwotę 1 136,91 zł,
- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 45 486,02 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2018 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych-rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 86 085,84 zł,
- zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych i nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych na kwotę 1 623,94 zł,
- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków wychowawczych na kwotę 38 387,73 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 14 305,87 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2018 roku związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotów wypłaconych świadczeń wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 1 010 788,68 zł,
- należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na kwotę 96 760,50 zł,
- częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 35 175,44 zł,
- odpłatności za wydanie duplikatów legitymacji osoby niepełnosprawnej i kart parkingowych na kwotę 7 674,00 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 407 496,00 zł,
- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 290,00 zł.

W okresie sprawozdawczym wobec zalegających świadczeniobiorców wystawiono 32 upomnienia oraz 7 tytułów wykonawczych.

2. Wydatki

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2018 roku realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

- zadania własne,
- zadania własne – rządowe,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone,
- zadania powierzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Środki finansowe na realizację zadań w 2018 roku pochodziły z:

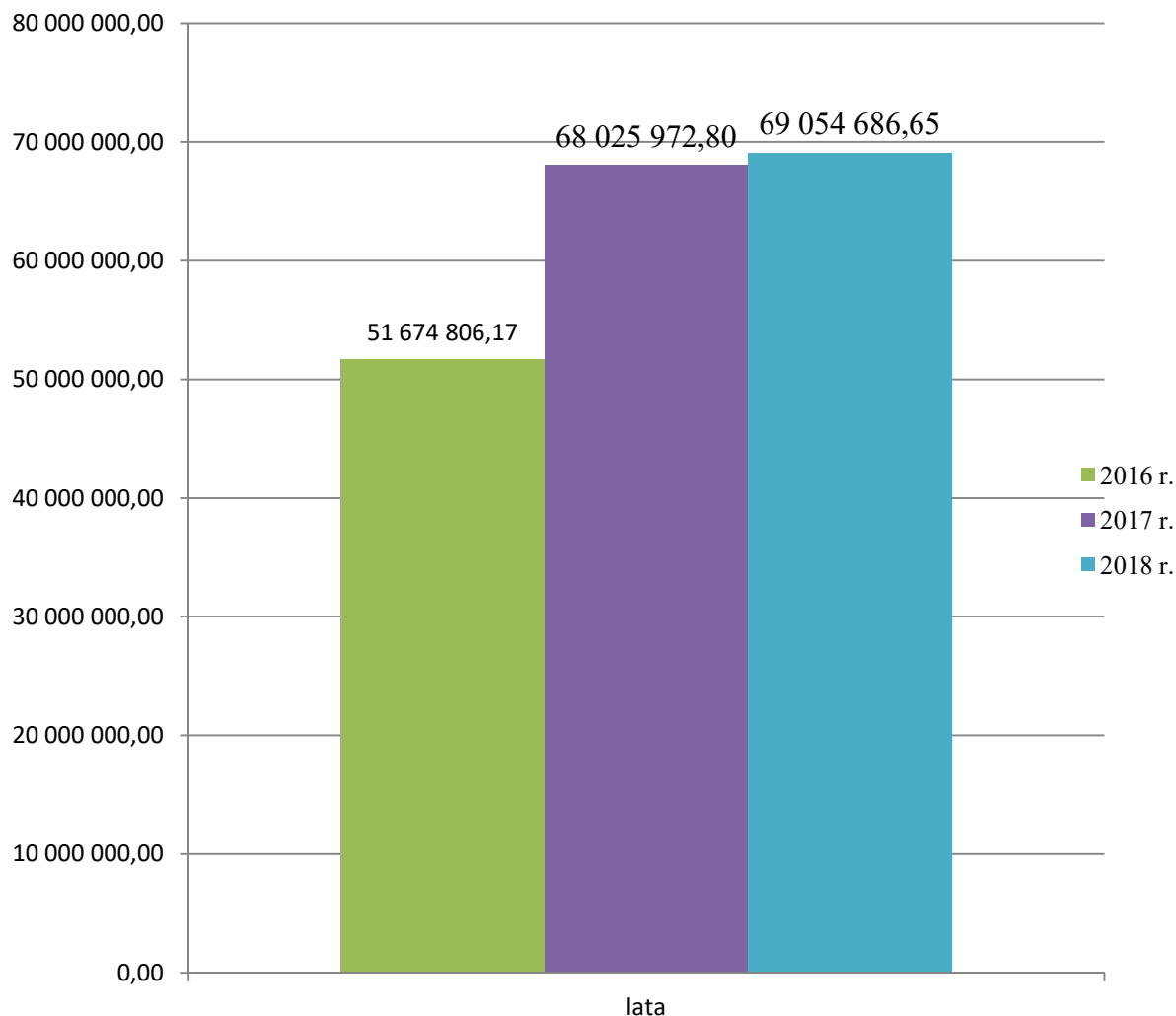
- środków własnych Miasta Biała Podlaska,
- środków własnych innych jednostek samorządu terytorialnego,
- dochodów własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej,
- Funduszu Pracy,
- budżetu państwa jako dotacje celowe.

Wydatki w 2018 roku wynosiły 73 175 447,99 zł, z tego:

1. wydatki budżetowe w ramach planu finansowego wyniosły ogółem 71 385 897,53 zł, z tego:
  - a) 69 054 686,65 zł (96,73 %) to wydatki bezpośrednio ponoszone przez MOPS w Białej Podlaskiej,
  - b) 2 331 210,88 zł (3,27 %) to wydatki ponoszone przez Urząd Miasta w Białej Podlaskiej, a nadzorowane merytorycznie przez MOPS w Białej Podlaskiej.
2. wydatki poza planem finansowym – na zadania z PFRON wyniosły 1 789 550,46 zł, w tym na Program „Aktywny Samorząd” – 4 699,30 zł.

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2016 – 2018

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania objęte planem finansowym

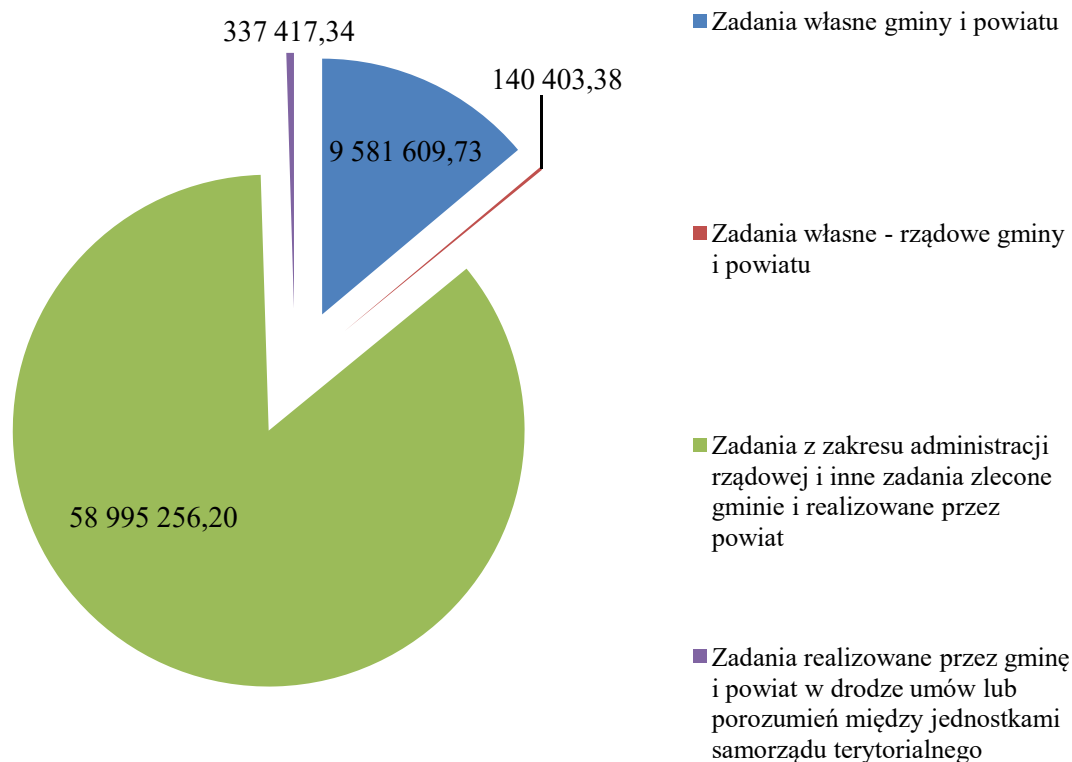
L.p.	Wyszczególnienie finansowania zadań	wartość w 2018 roku	% udziału ogółem
1. Zadania realizowane przez MOPS			
1.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska , w tym:	7 238 350,84	10,14
	1) zadania własne gminy i powiatu	7 097 947,46	9,94
	2) zadania własne rządowe gminy i powiatu	140 403,38	0,20
1.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	61 460 415,47	86,10
	1) zadania własne gminy i powiatu	2 465 159,27	3,45
	2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i powiatowi ustawami	58 995 256,20	82,64

1.3.	Środki z Funduszu Pracy, w tym:	18 503,00	0,03
	1) zadania własne gminy	18 503,00	0,03
1.4.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	337 417,34	0,47
	1) zadania gminne i powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	337 417,34	0,47
RAZEM		69 054 686,65	96,73
2. Zadań nadzorowane merytorycznie przez MOPS			
2.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	1 463 199,38	2,05
	1) zadania własne gminy i powiatu	1 463 199,38	2,05
2.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	821 911,50	1,15
	1) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	821 911,50	1,15
2.3.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	46 100,00	0,06
	1) zadania powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	46 100,00	0,06
RAZEM		2 331 210,88	3,27
OGÓŁEM		71 385 897,53	100,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W 2018 roku poniesione wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej objęte planem finansowym na poszczególne formy wsparcia wyniosły 69 054 686,65 zł, co stanowiło wzrost o 1,51 % wykonanych wydatków 2017 roku. Wzrost wydatków wynikał przede wszystkim z realizacji nowego zadania zleconego gminie i powiatowi finansowanego z budżetu państwa jako dotacje celowe z przeznaczeniem na świadczenia „Dobry start”, w wysokości 300 zł jednorazowo, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

Realizowane zadania przez MOPS w 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki realizowane przez MOPS w 2018 roku z podziałem na formy wsparcia

L.p.	Forma wsparcia	Wydatek w 2018 r.	% udziału ogółem
1.	Funkcjonowanie i programy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie	21 907,09	0,03
2.	Utrzymanie mieszkania chronionego i budynku przeznaczonego na rodzinny dom dziecka	22 429,01	0,03
3.	Dodatki energetyczne	34 939,57	0,05
4.	Świadczenia osobom pełnoletnim po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub zakładu poprawczego	40 811,38	0,06

5.	Świadczenia rodzinom i dzieciom cudzoziemców	96 317,60	0,14
6.	Funkcjonowanie i utrzymanie noclegowni i ogrzewalni dla bezdomnych	126 220,26	0,18
7.	Rozliczenia z lat ubiegłych – nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych z dotacji wojewody lubelskiego	140 403,38	0,20
8.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (w tym wydatki ponoszone na wydanie decyzji)	172 061,13	0,25
9.	Pomoc w zakresie dożywiania	200 350,50	0,29
10.	Zasiłki celowe, pomoc w naturze i sprawienie pogrzebu	231 406,02	0,34
11.	Opieka rodzinna w rodzinach zastępczych (wynagrodzenia)	257 998,58	0,37
12.	Usługi dostępu do sieci e-Miasto 2000 rodzin	259 997,40	0,38
13.	Świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka i ich obsługa	282 116,70	0,41
14.	Wydatki na asystentów rodzin oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	309 375,61	0,45
15.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze z pomocy społecznej	325 930,00	0,47
16.	Funkcjonowanie i utrzymanie Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności	358 877,63	0,52
17.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w rodzinach zastępczych i ich obsługa	413 425,81	0,60
18.	Pomoc materialna dla uczniów	424 153,00	0,61
19.	Zasiłki okresowe	478 433,42	0,69
20.	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców	552 581,18	0,80
21.	Zasiłki stałe	706 295,73	1,02

22.	Świadczenia i usługi rodzinom zastępczym	981 361,25	1,42
23.	Pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej i zakładzie opiekuńczo – leczniczym	1 243 199,98	1,80
24.	Dodatki mieszkaniowe	1 535 622,91	2,22
25.	Świadczenia programu "Dobry start" i ich obsługa	2 011 670,00	2,91
26.	Funkcjonowanie i utrzymanie MOPS	2 805 851,71	4,06
27.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia "Za życiem" i ich obsługa	18 450 879,28	26,72
28.	Świadczenia wychowawcze i ich obsługa	36 570 070,52	52,96
RAZEM		69 054 686,65	100,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2018 roku merytorycznie nadzorowane przez MOPS

L.p.	dział- rozdział	Wyszczególnienie zadania	Wartość w 2018 r.
1.	852-85203	Ośrodki wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy	821 911,50
2.	852-85228	Usługi opiekuńcze	252 192,30
3.	853-85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	132 768,00
4.	855-85508	Rodziny zastępcze	123 553,13
5.	855-85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	1 000 785,95
RAZEM			2 331 210,88

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki merytorycznie nadzorowane i rozliczone przez MOPS, a ponoszone przez Urząd Miasta Biała Podlaska w 2018 r. wyniosły 2 331 210,88 zł, natomiast w 2017 r. rozliczono 2 114 628,00

zł. Wzrost wydatków o kwotę 216 582,88 zł (10,24 %) wynikał przede wszystkim ze wzrostu dotacji na:

- 1) ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy przy Caritas Diecezji Siedleckiej o kwotę 131 485,50 zł, gdzie wojewoda lubelski ustala pokrycie kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia jako iloczyn liczby osób korzystających z usług ośrodka oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika. Wzrost wydatków nastąpił także w związku z podwyższeniem kwoty od miesiąca października 2018 roku na jednego uczestnika ŚDS, gdzie było 1 458,10 zł, a jest 1 612,30 zł. Ponadto w ramach „Programu za Życiem” dodatkowo zwiększono dotację na 3 uczestników środowiskowego domu samopomocy do 30%, dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby.
- 2) placówki opiekuńczo – wychowawcze o kwotę 80 765,84 zł, gdzie w 2018 r. umieszczono 5 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu bialskiego. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka wyniósł 4 019 zł.

III. Pomoc społeczna

1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pełni zarówno funkcję ośrodka pomocy społecznej, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W związku z tym realizuje zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomoc osobom niepełnosprawnym;
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.

Wyjątek stanowią:

udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, skierowania do noclegowni bądź ogrzewalni, a także przyznawanie biletu kredytowanego.

Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2018 r. wydano 3428 decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Od decyzji wydawanych przez MOPS przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej za pośrednictwem dyrektora Ośrodka.

W 2018 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 4 odwołania od decyzji wydanych z zakresu pomocy społecznej.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony;
- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od października 2018 r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701,00 zł;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 528,00 zł na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2018 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **984 rodziny**, liczące **2 183 osoby**, co stanowi 3,79 % ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej.

Liczba rodzin oraz osób występujących w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2017 i 2018, z podziałem na występujące problemy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.
Ubóstwo	662	583	1 586	1 255
Sieroctwo	10	7	39	23
Bezdomność	41	42	41	42
Potrzeba ochrony macierzyństwa	135	101	639	461
Bezrobocie	507	424	1 331	1 010
Niepełnosprawność	411	419	936	874
Długotrwała lub ciężka choroba	196	183	384	384
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	141	136	441	421
Przemoc w rodzinie	21	15	56	37
Alkoholizm	218	200	386	305
Narkomania	12	14	27	34
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	20	16	38	19
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	8	8	19	21
Zdarzenie losowe	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	2	0	2

Do głównych przyczyn powstania trudnych sytuacji wymagających interwencji pracowników socjalnych, a tym samym konieczności udzielenia pomocy, zaliczyć należy od lat ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia oraz niepełnosprawność.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy, a tym samym wymagających wsparcia. W rodzinach występuje jednocześnie kilka powodów korzystania z pomocy społecznej.

Strukturę rodzin korzystających w 2018 r. z pomocy MOPS przedstawia poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓLEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓLEM	984	2183
o liczbie osób	441	441
1	217	434
2	141	423
3		

4	95	380
5	57	285
6 i więcej	33	220
w tym (z wiersza 1)	336	1264
rodziny z dziećmi ogółem		
o liczbie dzieci	148	423
1		
2	112	417
3	44	2157
4	20	117
5	8	55
6	3	25
7 i więcej	1	12
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	142	441
o liczbie dzieci	65	145
1		
2	52	168
3	13	59
4 i więcej	12	69
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	204	340
o liczbie osób	113	113
1		
2	65	130
3	16	48
4 i więcej	10	49

3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

3.1. Schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok. Noclegownia dysponuje 20 miejscami noclegowymi. Ponadto w okresie jesienno – zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W roku 2018 z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystały 32 osoby bezdomne.

Na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano 26 326,87 zł. Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni; zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzanie ścieków, usługi telekomunikacyjne, remontowe, kominiarskie, pralnicze, zakup środków czystości.

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej. Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążenie do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążenie do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności. Bardzo ważnym elementem prowadzonych działań jest stała współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądową Służbą Kuratorską, organizacjami pozarządowymi (Caritas), szpitalami, przychodniami lekarskimi i Powiatowym Urzędem Pracy. Pracownik socjalny (psycholog) zatrudniony w MOPS podejmował z osobami bezdomnymi działania aktywizujące, mające na celu wychodzenie z bezdomności.

3.2. Dożywianie

Na podstawie przepisów Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwały Nr XXXIV/328/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego Programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 i Uchwały Nr XXXIV/329/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków zaświadczenia z pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, prowadzone były działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom tego pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania zapobiegające zjawisku niedożywienia oraz poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w szkole i przedszkolu dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Programem objęto 542 osoby, w tym:

- 64 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej;
- 170 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 308 pozostałych osób.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości 200 350,50 zł. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to 80 140,50 zł, co stanowi 40 % wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła 120 210,00 zł, tj. 60 %. Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności 127 osobom na kwotę 53 961,00 zł;
- zakup posiłków dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz pozostałym osobom na kwotę 61 345,17 zł;
- usługę w zakresie przygotowania i wydawania jednego gorącego posiłku oraz suchego prowiantu na kwotę 85 044,33 zł. Z pomocy w formie jednego gorącego posiłku skorzystały 120 osób, wydano 16 516 posiłków, natomiast z suchego prowiantu skorzystało 27 osób bezdomnych.

3.3. Praca socjalna

Praca socjalna jako podstawowe zadanie pomocy społecznej, realizowane jest niezależnie lub równoległe z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy.

Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2018 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 594 rodzinom liczącym 1310 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 95 rodzinom liczącym 229 osób.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m.in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;
- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania

z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;

- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną:

Wyszczególnienie	2017 rok		2018 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	610	1465	594	1310
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	75	193	95	229

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno – zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

3.4. Usługi opiekuńcze

W 2018 r. usługi opiekuńcze na rzecz osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej na

zlecenie Gminy Miejskiej. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem, wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomoc w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2018 r. z tej formy pomocy skorzystało 84 osoby, a wydatkowana kwota na ten cel to 252 192,30 zł, zrealizowano 13 721 godzin usług opiekuńczych, w tym 60 godzin świadczonych w dni wolne od pracy i święta.

Średnio jednej osobie w ciągu roku przyznano 163 godziny usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usług wynosił 18,30 zł w dni robocze, a w dni wolne od pracy i święta 38,60 zł.

Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr I/4/06 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 10 lutego 2006 r.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2017 rok		2018 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
68	14 813	84	13 721

Liczba osób korzystających w 2018 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych z podziałem na płeć, wiek, osoby samotne i osoby w rodzinie

Płeć	Wiek	Osoby samotne	Osoby w rodzinie	Ogółem	
kobiety	19-60	3	3	6	53
	61-75	11	1	12	
	76 i powyżej	31	4	35	
mężczyźni	0-18	0	0	0	31
	19-65	14	3	17	
	66-75	5	1	6	
	76 i powyżej	6	2	8	

3.5. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zadanie to realizowane było zgodnie z Uchwałą Nr VIII/47/15 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu.

W 2018 roku MOPS sprawił 5 pochówków za łączną kwotę 10 655,00 zł. Średni koszt pochówku wyniósł 2 131,00 zł.

3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W ramach tego świadczenia w 2018 r. opłacano składkę zdrowotną za:

- 138 osób pobierających w MOPS zasiłek stały w kwocie 58 418,00 zł;
- 49 osób realizujących indywidualny program zatrudnienia socjalnego w kwocie 16 642,72 zł.

3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby, które nie są ubezpieczone na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa.

Potwierdzeniem prawa do tych świadczeń jest decyzja administracyjna poprzedzona wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego.

Zadanie to jest finansowane przez budżet państwa wraz z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz kosztami związanymi z wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2018 r. przeprowadzono 64 wywiady środowiskowe, na podstawie których wydano 64 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

3.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2018 r. MOPS ponosił częściową odpłatność za 69 mieszkańców Białej Podlaskiej przebywających w domach pomocy społecznej, natomiast 1 osoba przebywająca w domu pomocy społecznej ponosiła pełną odpłatność za swój pobyt. Mieszkańcy Białej Podlaskiej przebywali w 12 domach pomocy społecznej tj. w: Kozuli, Kodniu, Kostomłotach, Konstantynowie, Bończy, Kalince, Ryżkach, Różance, Prałkowcach, Młodzieszynie, Popkowicach i Matczynie.

Na ten cel w 2018 roku wydatkowano kwotę 1 229 765,66 zł. Średni miesięczny koszt dopłaty ponoszonej przez gminę za osobę wynosił 2 063,37 zł.

Na 31 grudnia 2018 r. nie było osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w poszczególnych latach:

2016 r. – 56 osób,

2017 r. – 64 osoby,

2018 r. – 70 osób.

Spośród 70 osób przebywających w 2018 r. w domach pomocy społecznej 13 osób zmarło, a 3 osoby zrezygnowały z dalszego pobytu, gdyż zostały umieszczone z ZOL, w związku z czym uchylono decyzje kierujące.

Liczba mieszkańców Białej Podlaskiej przebywających w domach pomocy społecznej w 2018 r. oraz koszty ich utrzymania ponoszony przez gminę

Miesiąc	Liczba osób	Koszt utrzymania w zł
styczeń	50	97 500,39
luty	53	111 084,96
marzec	51	110 385,69
kwiecień	49	103 850,81
maj	47	97 698,83
czerwiec	48	100 592,05
lipiec	48	99 164,42
sierpień	45	95 558,02
wrzesień	48	97 315,82
październik	50	102 631,81
listopad	53	105 700,65

grudzień	51	108 282,21
Ogółem:	69 (realna)	1 229 765,66

3.9. Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą czy placówkę opiekuńczo – wychowawczą, bądź młodzieżowy ośrodek wychowawczy może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Kopernika 9/67, przeznaczone jest docelowo dla 4 osób. W 2018 r. w mieszkaniu chronionym przebywały 2 osoby, w tym 1 wychowanka, która opuściła rodzinę zastępczą i 1 wychowanka, która opuściła zakład karny. Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano 11 762,93 zł z przeznaczeniem na opłaty czynszowe za wynajmowane mieszkanie i opłaty za energię elektryczną. Ponadto zakupiono 2 suszarki, odmalowano pomieszczenia mieszkania chronionego i dokonano naprawy instalacji hydraulicznej.

3.10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

W 2018 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 73 osoby niepełnosprawne, w tym 65 dzieci.

Usługi świadczone były przez następujące podmioty:

1. Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej – zrealizowało 4 656 godzin usług,
2. Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży RENMED w Białej Podlaskiej – zrealizował 1 270 godzin usług.

Łącznie na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 325 930,00 zł.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2017 rok		2018 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	70	7 026	73	5 926

3.11. Środowiskowy Dom Samopomocy

Zapewnienie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi w Środowiskowym Domu Samopomocy z siedzibą w Białej Podlaskiej ul. Warszawskiej 15 zostało powierzone od 1 stycznia 2017 r. Caritas Diecezji Siedleckiej z siedzibą w Siedlcach ul. Biskupa Świrskiego 57. Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) oraz dla osób upośledzonych umysłowo (typ, B), które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2018 r. do udziału w zajęciach terapeutycznych skierowano 47 osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby korzystające z usług ŚDS objęte były wsparciem psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego i pielęgniarki oraz instruktorów terapii zajęciowej w ramach

prowadzonych pracowni: plastycznej, kulinarnej, informatycznej, krawieckiej i rękodzieła, florystycznej. Dom zapewniał również zajęcia muzyczne, terapię ruchem, relaksację, wyjścia na basen, udział w konkursach, zabawach, festynach, wycieczkach, spotkaniach integracyjnych oraz gorący posiłek.

W 2018 r. ŚDS otrzymał dotację w łącznej wysokości 821 911,50 zł, w tym na bieżącą działalność w kwocie 808 231,50 zł oraz w ramach Programu Kompleksowego Wsparcia dla Rodzin „Za życiem” dodatkowa dotacja celowa w wysokości 13 680,00 zł. Środki finansowe z dotacji Wojewody Lubelskiego przeznaczono na pokrycie kosztów merytorycznych i kosztów obsługi zadania, w tym administracyjnych oraz na zakupy sprzętu i wyposażenia jak również na dodatkowe zajęcia uczestnikom z autyzmem oraz niepełnosprawnością sprzężoną poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie terapeuty z kwalifikacjami do pracy z ww. osobami. Powyższą dotację przekazał Urząd Miasta Biała Podlaska. MOPS sprawował nadzór merytoryczny.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

4.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 634,00 zł, od 1 października 2018 r. 701,00 zł.
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514,00 zł, od 1 października 2018 r. – 528,00 zł.

Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 604,00 zł miesięcznie, od 1 października 2018 r. 645,00 zł, minimalna zaś, określona ustawowo 30,00 zł miesięcznie.

Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wynosiła 489,80 zł.

W 2018 r. z tego świadczenia skorzystało 158 osób. Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę 706 295,73 zł.

4.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność. Na tę formę pomocy w 2018 r. wydatkowano kwotę 478 433,42 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego.

Zasiłki okresowe przyznano 403 rodzinom liczącym 942 osoby.

Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie – w 256 rodzinach liczących 589 osób;
- niepełnosprawność – w 78 rodzinach liczących 177 osób;
- długotrwała choroba – w 27 rodzinach liczących 61 osób;
- inne niż ww. – w 143 rodzinach liczących 343 osoby.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20,00 zł.

Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2018 r. wynosiła 332,25 zł.

4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie, które nie spełniają kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Na zasiłki celowe i w naturze w 2018 r. wydatkowano kwotę 220 751,02 zł.

Pomoc udzielono 461 rodzinom liczącym 942 osoby.

Zasiłki celowe były przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużycia energii elektrycznej i czynszu, jak również przyznano:

- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego 12 osobom na kwotę 1 861,12 zł,
- pomoc w postaci zakupu węgla 150 osobom, łącznie 82 tony na kwotę 56 177,50 zł,
- wykupiono leki wg przedłożonych recept lekarskich 13 osobom na kwotę 2 151,77 zł,
- specjalne zasiłki celowe 182 rodzinom na kwotę 97 728,00 zł.

Zakwalifikowano i skierowano 44 dzieci na kolonie letnie do Darłowa, organizatorem kolonii było Kuratorium Oświaty w Lublinie.

4.4. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym

W 2018 r. 4 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została przyznana pomoc w łącznej kwocie **9 407,60 zł**. Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych, tj. zakup żywności, niezbędnego ubrania, dofinansowanie do pokrycia kosztów utrzymania mieszkania oraz na pokrycie kosztów zakupu obiadów dziecku w szkole.

Pracownik socjalny jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi powołanego zarządzeniem Nr 202 Wojewody Lubelskiego. Uczestniczył w pracach Zespołu, w zakresie wymiany informacji i doświadczeń związanych z realizacją Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi oraz planowania wspólnych działań Zespołu i współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Ponadto pracownik socjalny jako członek Zespołu we współpracy z funkcjonariuszami Straży Granicznej podejmował działania w zakresie rozpoznania, wsparcia i integracji społeczności romskiej w środowisku lokalnym.

4.5. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą

W 2018 r. udzielono pomocy 8 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status ochrony uzupełniającej. Łącznie na pomoc tym rodzinom wydatkowano **86 910,00 zł**.

Pracownik socjalny realizował z 8 rodzinami indywidualne programy integracji cudzoziemca. W ramach zawartych programów pracownik socjalny podejmował działania zmierzające do przystosowania rodzin cudzoziemskich do prawidłowego i zgodnego z obowiązującym prawem funkcjonowania w Polsce, tj. pomoc w znalezieniu mieszkania, w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, w uzyskaniu pracy, pomoc w zakresie nauki języka polskiego, pomoc w zakresie załatwiania spraw w instytucjach i urzędach, jak również w zakresie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Pracownik socjalny jako członek Lokalnego Zespołu Współdziałania działającego na mocy porozumienia w sprawie standardowych procedur postępowania w zakresie rozpoznawania przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy seksualnej lub przemocy związanej z płcią wobec cudzoziemców przebywających w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy zawartego pomiędzy Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHACER), Komendantem Głównym Policji, Fundacją „La Strada” oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć uczestniczył w 12 spotkaniach Zespołu. Pracownik socjalny uczestniczył w pracach Zespołu w zakresie wymiany doświadczeń oraz pogłębiania tematyki uchodźstwa z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych. Ponadto w ramach działań Zespołu pracownik socjalny uczestniczył w trzech interwencjach Policji podjętych w stosunku do cudzoziemców podejrzanych o stosowanie przemocy przebywających w Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej.

IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Uchwałą Nr VI/62/11 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania z późn. zm.(Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2011 r. Nr 85, poz. 1596) oraz Zarządzeniem Nr 199/15 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 23 października 2015 r. został powołany **Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej** z późn. zm. na kadencję w latach 2015 – 2019.

W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Lp.	Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej	
1.	Barbara Gromadzka – Przewodnicząca Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
2.	Agata Chromiec – Sekretarz Zespołu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
3.	Ilona Wierzejska	Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej
4.	Katarzyna Pietraszkiewicz	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
5.	Aneta Patarska	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
6.	Edyta Grzesiuk	Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej
7.	Małgorzata Nowogrodzka	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych
8.	Ewa Fabian	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich
9.	Joanna Kozłowiec	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej
10.	Jadwiga Oremczuk	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Białej Podlaskiej
11.	Zbigniew Dacewicz	Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny w Białej Podlaskiej
12.	Magdalena Sowa	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białej Podlaskiej
13.	Małgorzata Bandzerewicz	Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześwstwem w Białej Podlaskiej, Caritas Diecezji Siedleckiej

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

W 2018r. odbyło się **pięć** posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj.

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
2. gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. Policji,
4. oświaty,
5. ochrony zdrowia,
6. kuratorów sądowych,
7. prokuratorów
8. oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:
  - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
  - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
  - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
  - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
  - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”.

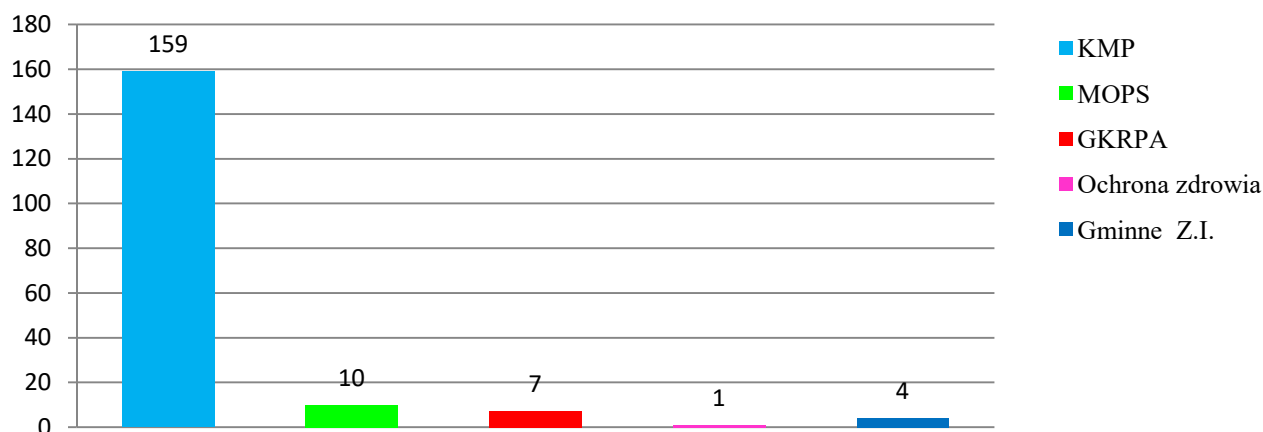
Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W okresie sprawozdawczym do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej wpłynęło **181 „Niebieskich Kart”** w tym:

- **159** z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej
- **10** z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
- **7** z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
- **1** z ochrony zdrowia (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej)
- **4** z Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Liczba "Niebieskich Kart - A" w 2018 r

W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek zakładanych „Niebieskich Kart” o 18. Najczęściej „Niebieskie Karty” zakładali funkcjonariusze Policji.

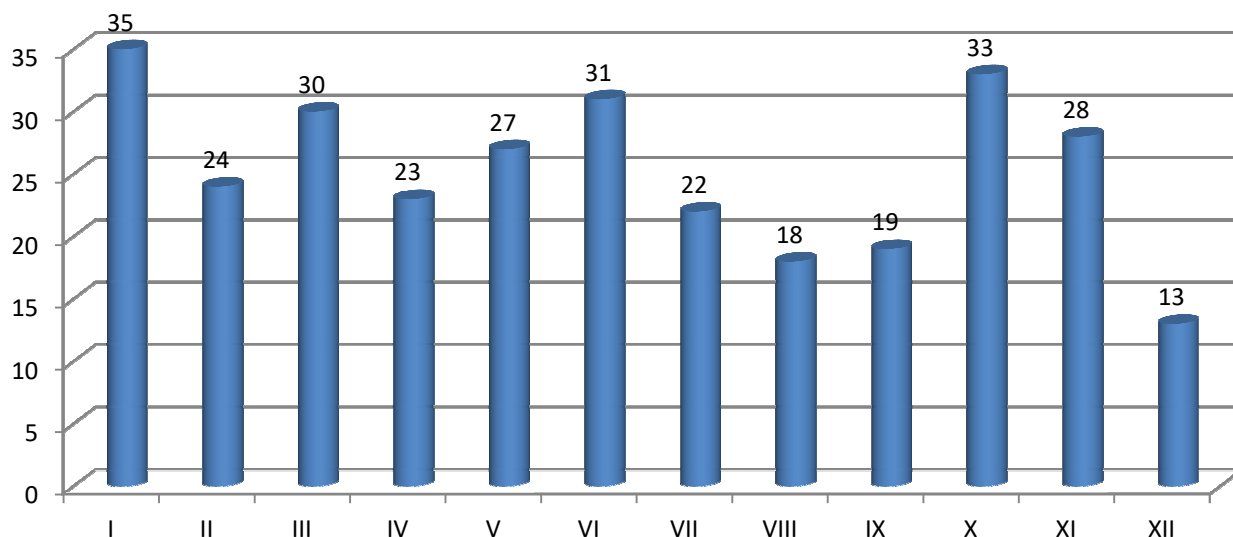
Zgodnie z przepisami utworzono **121 grup roboczych** w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2018 r. odbyło się **303 posiedzenia grup roboczych**, na które były zapraszane osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc:

- Styczeń – 35 spotkań,
- Luty – 24
- Marzec – 30
- Kwiecień – 23
- Maj – 27
- Czerwiec – 31

- Lipiec – 22
- Sierpień – 18
- Wrzesień – 19
- Październik – 33
- Listopad – 28
- Grudzień – 13

Spotkania grup roboczych w poszczególnych miesiącach

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono **97 formularzy „Niebieskich Kart C”** z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz **54 formularze „Niebieskich Kart D”** z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

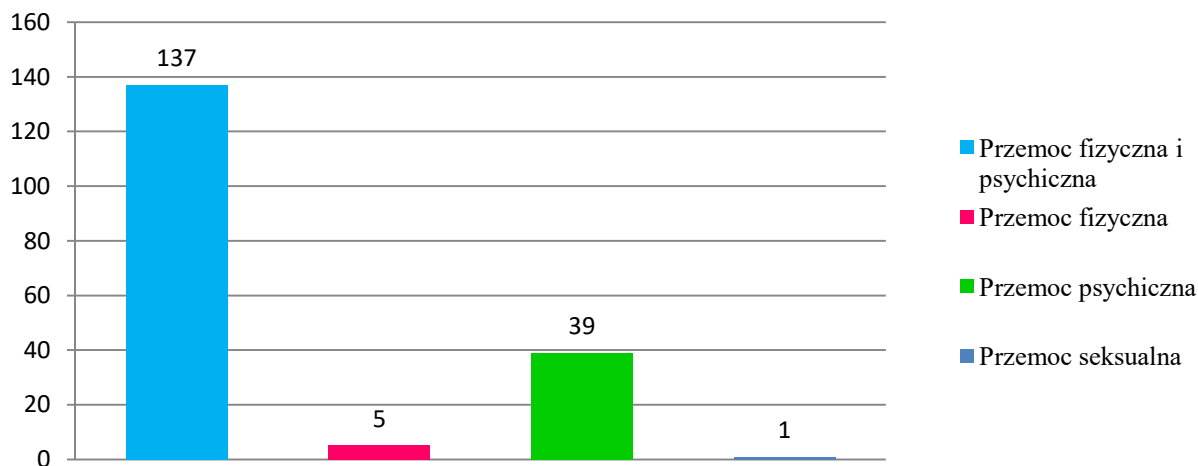
Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie występuje zdecydowana przewaga kobiet. Na 181 wypełnionych „Niebieskich Kart” **158** osób doświadczających przemocy to kobiety, **15** osób to mężczyźni, a **8** „Niebieskich Kart” dotyczyło przemocy wobec dzieci.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie występuje zdecydowana przewaga mężczyzn. **161** osób stosujących przemoc to mężczyźni, **23** to kobiety i **1** dziecko.

W przeważającej ilości „Niebieskich Kart” osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie nadużywają alkoholu (**138** osób).

Formy przemocy występujące w rodzinach obrazuje poniższy wykres.

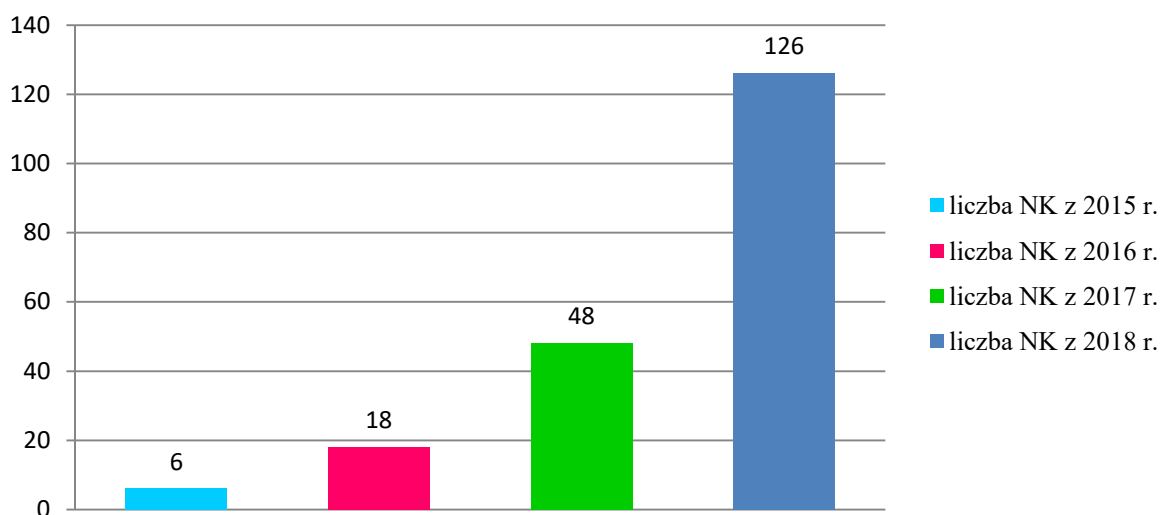
Formy przemocy w rodzinie

W 2018 r. zakończonych zostało 159 „Niebieskich Kart” (z lat 2012 – 2018) z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Ponadto zakończonych zostało 75 „Niebieskich Kart” z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W prowadzeniu jest **198 „Niebieskich Kart”** z lat 2015 – 2018.

Liczba prowadzonych "Niebieskich Kart" na dzień 31.12.2018 r

W 2018 r. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej złożył 14 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk do Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej.

Działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej w 2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba „Niebieskich Kart” na dzień 31.12.2018 r.	198
2.	Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	5
3.	Liczba szkoleń zespołu interdyscyplinarnego	1
4.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A”	181
5.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	10
6.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Policji	159
7.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska	7
8.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli oświaty	0
9.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli ochrony zdrowia	1
10.	Liczba przekazanych „Niebieskich Kart – A” przez inne Zespoły Interdyscyplinarne	4
11.	Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały założone ponownie w toku trwania tej samej procedury	60
12.	Liczba powołanych Grup Roboczych	121
13.	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	303
14.	Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	432
15.	Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.	159
16.	Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.	75

17.	Liczba przekazanych przez zespół interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	14
-----	--	----

W okresie sprawozdawczym członkowie Zespołu przeprowadzili spotkania edukacyjne na temat przemocy w rodzinie dla uczniów kl. VI i VII Szkoły Podstawowej nr 4 w Białej Podlaskiej (12 kwietnia 2018 r.).

W ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska z inicjatywy członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej przeprowadzono dwudniowe szkolenie dla przedstawicieli podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szkolenie nt. "Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – NVC – porozumienie bez przemocy cz. I" odbyło się 1 – 2 października 2018 r. W szkoleniu uczestniczyły 32 osoby.

Ponadto Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska zorganizowali 13 grudnia 2018 r. konferencję szkoleniową nt. „Przemoc wobec dzieci – diagnoza, rozpoznanie, interwencja, procedury postępowania” dla przedstawicieli oświaty.

Aktualizowano i udostępniano ulotki z wykazem instytucji udzielających pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Biała Podlaska. Ponadto upowszechniano materiały edukacyjne poświęcone zjawisku przemocy w rodzinie.

V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej realizuje zadania w oparciu o:

- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, ze zm.),
- rozporządzenie MG, PiPS z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018 r., poz. 2027),
- rozporządzenie MPiPS z 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 870),

- rozporządzenie MPiPS z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162 z późn. zm.),
- rozporządzenie MPiPS z 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1875),
- rozporządzenie MPiPS z 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 843),
- rozporządzenie MPiPS z 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 818),
- zarządzenie Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej,
- zgodę Wojewody Lubelskiego z 12 czerwca 2002 r. na powołanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej i ustalenie obszaru jego działania.

1. Informacje ogólne

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej funkcjonuje od lipca 2002 r. Realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Obszarem działań Zespół obejmuje miasto Biała Podlaska i powiat bialski. Skład Zespołu stanowią: przewodniczący, sekretarz, 12 lekarzy (o specjalizacji w zakresie: pediatrii, kardiologii, okulistyki, otolaryngologii, psychiatrii, neurologii, rehabilitacji medycznej, medycyny rodzinnej i chorób wewnętrznych), 4 psychologów, 6 pedagogów, 6 doradców zawodowych, 5 pracowników socjalnych.

W 2018 r. odbyło się 195 posiedzeń składu orzekającego z udziałem przewodniczącego składu lekarza i członków składu specjalistów, średnio 18 w miesiącu.

2. Realizacja zadań

Niepełnosprawność jest problemem społecznym o dużym zasięgu i dotyka ludzi niezależnie od ich wieku, statusu społecznego czy materialnego. Za osobę niepełnosprawną prawnie uważa się

osobę, która posiada orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, dla osób powyżej 16 roku życia: znaczny, umiarkowany i lekki. W przypadku dzieci od 0 – 16 roku życia ustala się fakt niepełnosprawności. W zależności od stanu zdrowia dziecka uprawniające do zasiłku lub świadczenia pielęgnacyjnego. Orzeczenie wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub opiekuna prawnego.

Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności złożone w 2018 r.

W 2018 roku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wpłynęło **ogółem 2132 wnioski** (wzrost o 3,6% w porównaniu do roku ubiegłego), z tego **1855 to wnioski osób powyżej 16 roku życia.**

Wnioski osób powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	odpowiednie zatrudnienie	369
2.	szkolenie	6
3.	uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	29
4.	konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	178
5.	korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	645
6.	zasiłek stały	0
7.	zasiłek pielęgnacyjny	246
8.	korzystanie z karty parkingowej	213
9.	inne (ulgi podatkowe, ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej, ulgi telekomunikacyjne, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju)	169
10	razem	1855

Wnioski osób do 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	zasiłek pielęgnacyjny	229
2.	zasiłek stały (świadczenie pielęgnacyjne)	36
3.	inne (konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z karty parkingowej, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze)	12
4.	razem	277

Zdecydowana większość osób ubiegała się o wydanie orzeczenia w celu środowiskowego wsparcia, odpowiedniego zatrudnienia, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego i karty parkingowej.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydane w 2018 r.

W roku 2018 składy orzekające Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej na podstawie złożonych wniosków wydały łącznie 2065 orzeczeń, (wzrost o 116 tj. 7,6 % w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego) w tym 1773 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i 292 o niepełnosprawności.

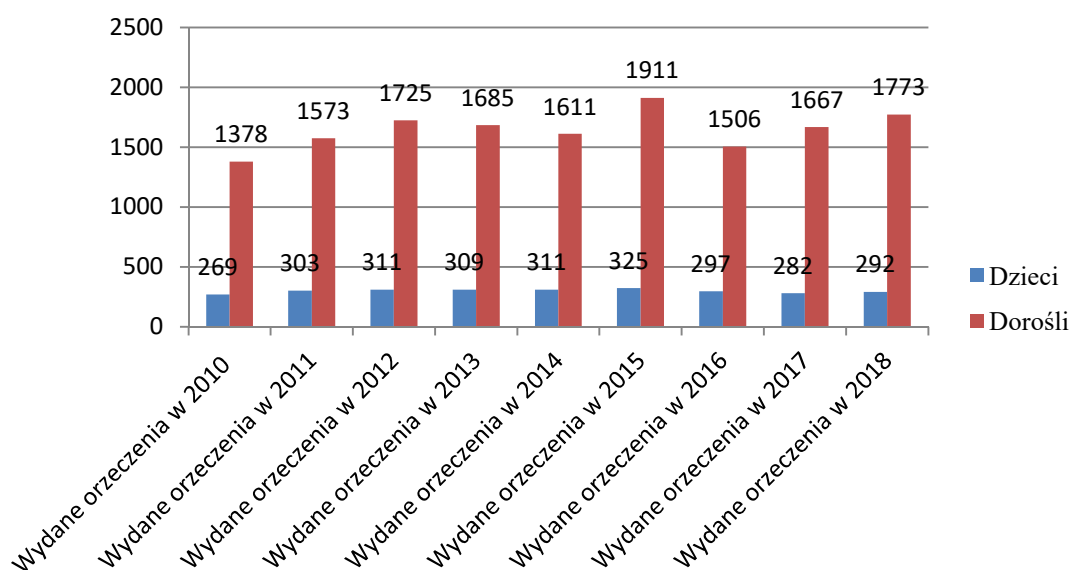
Struktura wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia

orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności			orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	Orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	Razem
znaczny	umiarkowany	lekki			
421	653	575	87	37	1773

Struktura wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia

orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	Razem
260	30	2	292

Orzeczenia wydane w latach 2010 – 2018

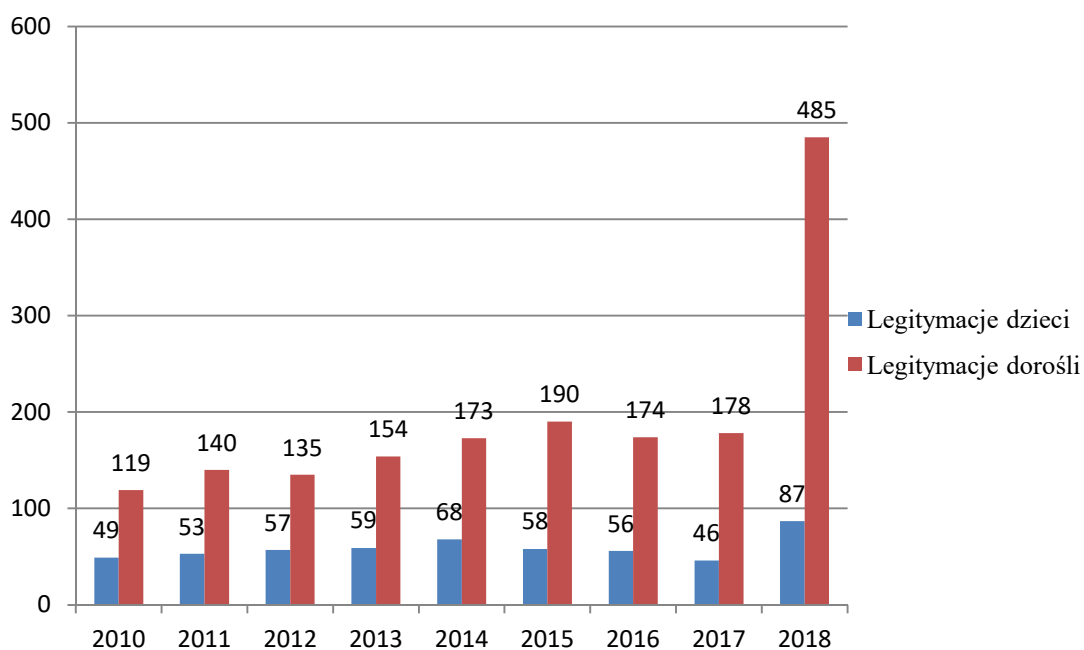
Od roku 2015 obserwuje się ponowy wzrost wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Legitymacje o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydane w 2018 r.

Z dniem 1 września 2017 r. weszły w życie nowe regulacje prawne dotyczące zasad wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność i określiły nowy wzór legitymacji osób niepełnosprawnych (rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Dz. U. z 2017 r. poz. 1541). Organem uprawnionym do jej wydania jest właściwy miejscowo powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. Zespół otrzymuje od Wojewody Lubelskiego dodatkowe środki na dystrybucję nowych blankietów legitymacji, produkowanych przez Wytwórnnię Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie.

W 2018 r. osobom niepełnosprawnym w tym dzieciom wydano **572 legitymacje**, (o 348 sztuk tj. o 155% legitymacji więcej w porównaniu do roku ubiegłego).

Legitymacje wydane w latach 2010 – 2018

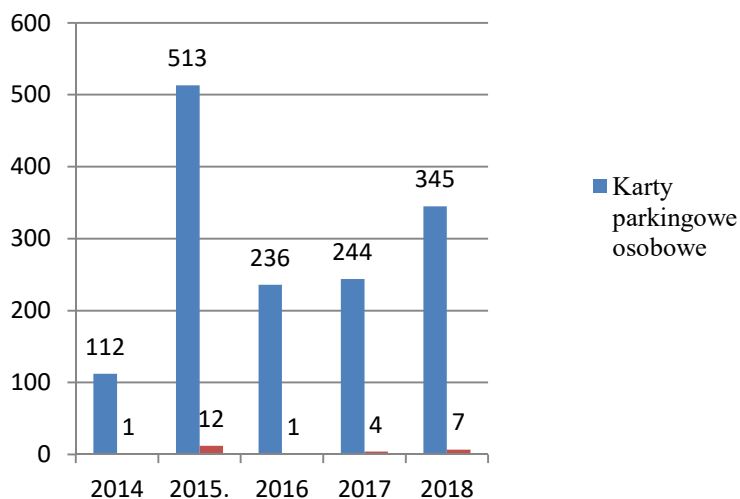
Karty parkingowe wydane osobom niepełnosprawnym i placówkom w 2018 r.

Zgodnie z ustawą z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje karty parkingowe. W 2018 r. wydano **352 karty**, z tego **346 imiennych kart** dla osób niepełnosprawnych oraz **6 kart dla placówek** zajmujących się opieką, rehabilitacyjną lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości

samodzielnego poruszania się. Nastąpił wzrost o **103 tj. o 41 %** wydanych kart parkingowych w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Karty parkingowe wydane w latach 2014 – 2018

Zaświadczenia o podstawie zaliczania do stopnia niepełnosprawności wydane w 2018 r.

Na podstawie art. 22 ust.1 pkt 2 i art. 26a ust.1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności od 2018 r. przyjął wnioski i **wydał 8 zaświadczeń** o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności, które wydaje się do celów udokumentowania przez pracodawcę stanów zatrudnienia osób niepełnosprawnych (dotyczy osób które otrzymały orzeczenia bez symbolu przyczyny niepełnosprawności 02-P w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 czerwca 2018 r.)

Jeżeli orzeczenie wydane przez powiatowy zespół nie spełnia oczekiwań wnioskodawcy – ma on prawo w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złożyć odwołanie do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

W 2018 roku wniesiono łącznie **110 odwołań** od wydanych orzeczeń, tj. **82** odwołania od orzeczeń wydanych osobom po 16 roku życia oraz **28** odwołań od orzeczeń wydanych osobom do 16 roku życia. Wszystkie odwołania przekazano do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie.

VI. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2018 r. z przyznanej Gminie Miejskiej Biała Podlaska przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwoty w wysokości 1 692 363,00 zł, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/19/18 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 26 lutego 2018 r. zmienioną Uchwałą Nr XLII/69/18 Rady Miasta Biała Podlaska z 8 października 2018 r. oraz Uchwałą Nr III/10/18 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 21 grudnia 2018 r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 1 645 420,45 zł.

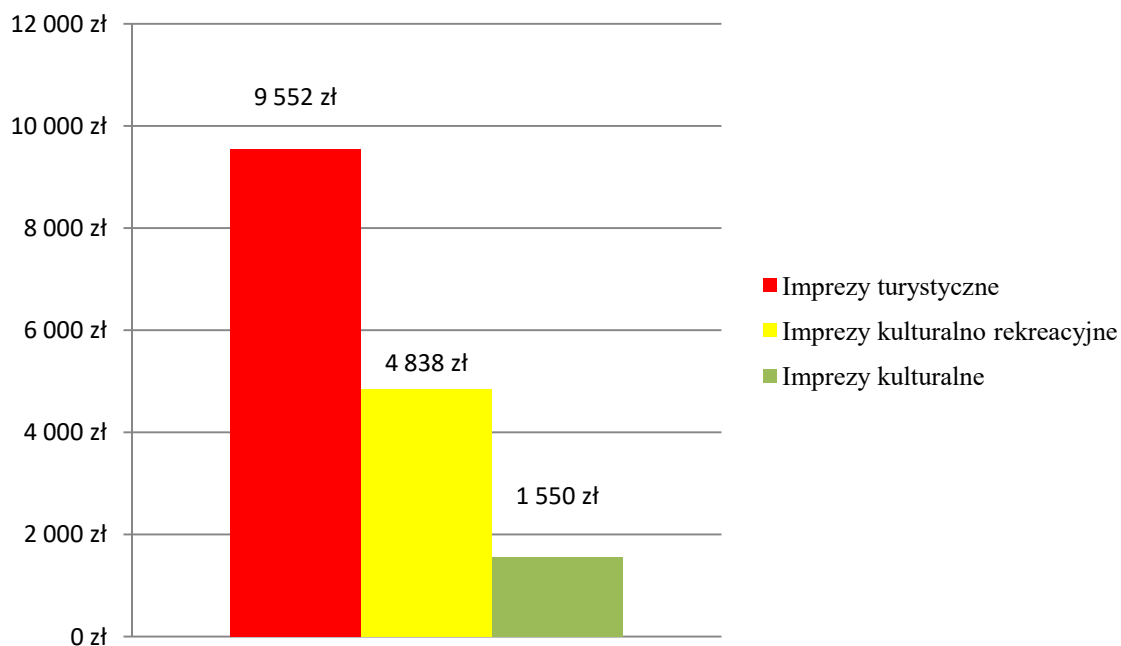
Środki te wydatkowano na następujące cele:

1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na realizację zadania w 2018 r. wydatkowano łącznie 15 940,00 zł rozliczając 5 umów z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” zorganizowało imprezę kulturalno – rekreacyjną pn. „Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną” dla 90 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 600,00 zł.
2. Białkopodlaskie Stowarzyszenie „AMAZONKI” zorganizowało imprezę turystyczną pn. „Ziemia Kłodzka” dla 18 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 8 910,00 zł.
3. Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski na rzecz Koła PZN w Białej Podlaskiej zorganizował 1 imprezę turystyczną pn.: „Wycieczka do Kodnia”, dla 10 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska i 3 przewodników. Przekazano dofinansowanie w wysokości 642,00 zł.
4. Polski Związek Głuchych Zarząd Oddziału Lubelskiego zorganizował jedną imprezę kulturalną pn. „Jubileusz 65-lecia Działalności Koła” dla 15 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 1 550,00 zł.
5. Stowarzyszenie „Prosta” zorganizowało jedną imprezę turystyczno-kulturalną pn. „Wycieczka do Warszawy” dla 26 dorosłych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 4 238,00 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w 2018 roku

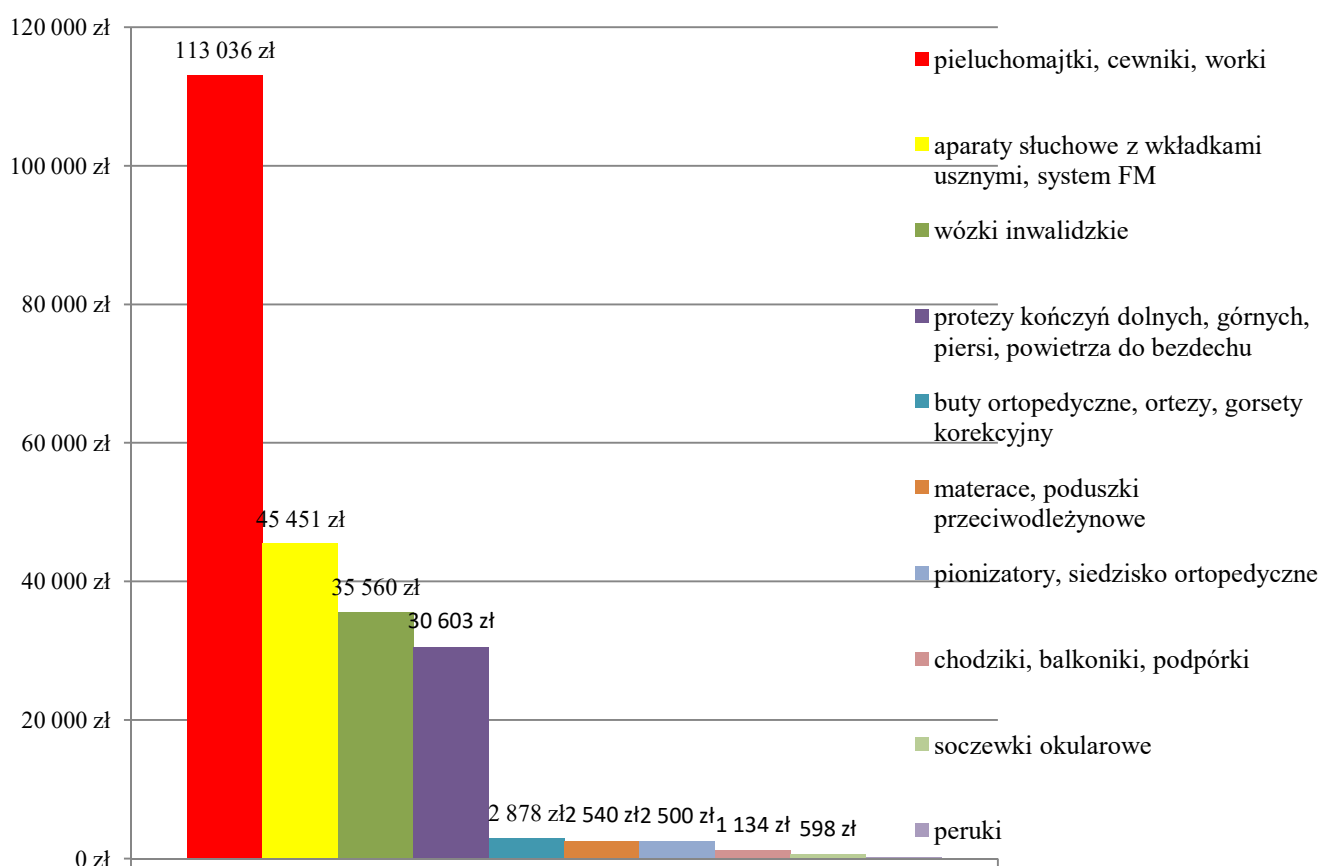

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

W 2018 r. w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 214 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 195 196,00 zł oraz 15 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 39 279,00 zł, rozpatrując łącznie 607 wniosków. Dofinansowano m.in. zakup: aparatów słuchowych z wkładkami usznymi, systemu Fm wspomagającego słyszenie, poduszek i materaców przeciwoślężynowych, protez (piersi, kończyn dolnych, górnych), protez powietrznych do leczenia bezdechu sennego, wózków inwalidzkich, butów ortopedycznych, kul, chodzików, balkoników, podpórek, ortez, gorsetów, pieluchomajtek, wkładek, cewników, worków, soczewek okularowych, peruki, siedziska ortopedycznego, pionizatora.

Ponadto, 3 niepełnosprawnych dzieci otrzymało dofinansowanie w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, tj. do zakupu roweru rehabilitacyjnego trójkołowego, roweru stacjonarnego, specjalnej deskorolki, hamaka i platformy. Dofinansowanie otrzymała również 1 dorosła osoba niepełnosprawna do zakupu piłki rehabilitacyjnej. Przekazano dofinansowanie na łączną kwotę 1 587,00 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2018 roku

3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2018 r. ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 104 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 26 dzieciom i młodzieży przeznaczając na ten cel kwotę 132 060,00 zł. Dodatkowo dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 49 opiekunom wydatkując kwotę 33 708,00 zł.

4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2018 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 6 dorosłych osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 31 303,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie 4 łazienek do potrzeb osób

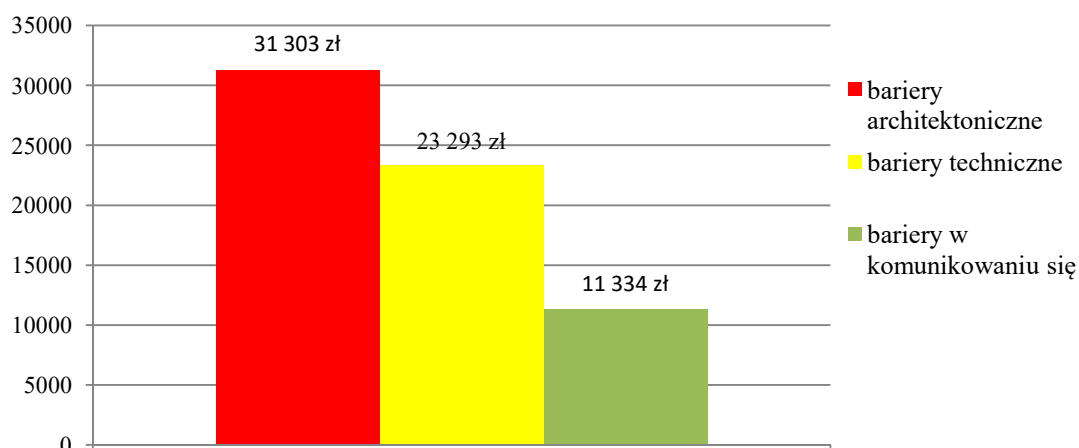
niepełnosprawnych, zakup schodolaza oraz dostosowanie powierzchni podłóg wraz z likwidacją progów w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej mającej trudności w poruszaniu się.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom z niepełnosprawnością. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością ruchową sprawniejsze funkcjonowanie zarówno w życiu codziennym jak i społecznym czy zawodowym.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 2 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 5 818,00 zł oraz 3 niepełnosprawnym dzieciom w wysokości 17 475,00 zł dofinansując zakup 3 podnośników ściennych, zakup 2 łóżek ortopedycznych z materacem, podnośnika transportowo – kąpielowego, zakup poręczy i krzeselka prysznicowego oraz specjalnej wanny dziecka niepełnosprawnemu. Bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie z niepełnosprawnością funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom niepełnosprawnym sprawniejsze działanie w społeczeństwie jak również poprawia funkcjonowanie takich osób w życiu codziennym.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 5 dorosłych osób niepełnosprawnych w łącznej wysokości 11 334,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na zakup 3 laptopów, 1 jednostki centralnej oraz komputera stacjonarnego wraz z monitorem i niezbędnym sprzętem do obsługi komputera. Z dofinansowania skorzystały osoby niepełnosprawne, u których występują ograniczenia uniemożliwiające swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością sprawniejsze i bardziej swobodne nawiązywanie kontaktów społecznych oraz pozyskiwanie i przekazywanie informacji poprzez Internet.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2018 roku.

5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

W 2018 r. na terenie Białej Podlaskiej funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

1) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” obejmujący wsparciem terapeutycznym 35 osób niepełnosprawnych, w tym 28 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 580 860,00 zł.

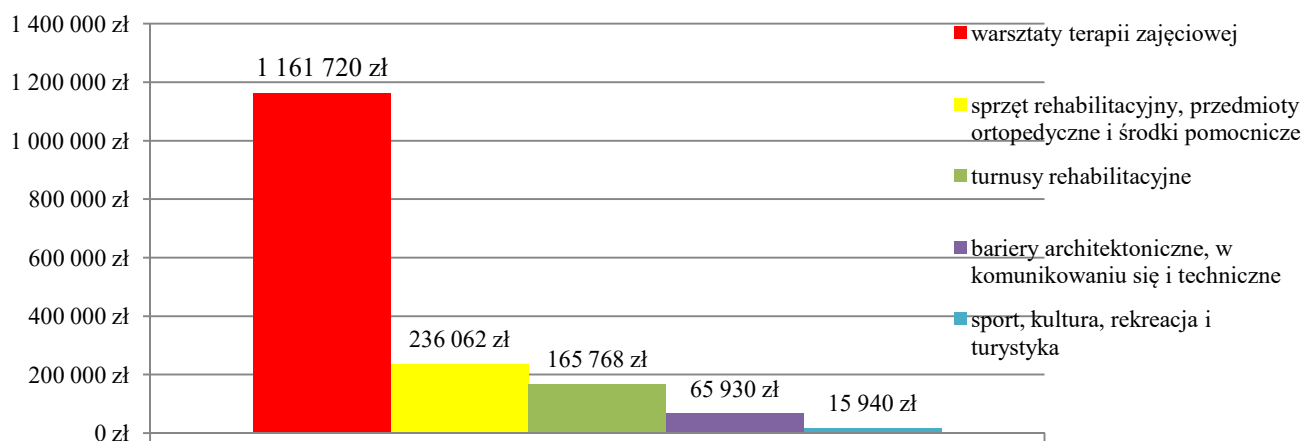
2) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku „Misericordia” Caritas obejmujący terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 17 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków FRON kwotę 580 860,00 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano ze środków PFRON kwotę 1 161 720,00zł.

Ponadto, działalność funkcjonujących na terenie Białej Podlaskiej warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% z budżetów samorządów terytorialnych. Miasto Biała Podlaska na pokrycie kosztów rehabilitacji 45 mieszkańców miasta przekazało kwotę w wysokości 82 980,00 zł, natomiast powiat bialski na rehabilitację 25 mieszkańców powiatu przekazał kwotę w wysokości 46 100,00 zł.

Dodatkowo w ramach wyżej cyt. ustawy Miasto Biała Podlaska na mocy porozumienia ze Starostą Bialskim pokrywał koszty rehabilitacji dwóch uczestników warsztatu terapii zajęciowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancyńowie, będących mieszkańcami Białej Podlaskiej, przekazując kwotę w wysokości 3 688,00 zł.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w 2018 roku

Pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz – sprawy osób niepełnosprawnych w 2018 r. kontynuowali ścisłą współpracę z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia oraz przekazując informacje o wdrażanych programach. W 2018 r. kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Białej Podlaskiej, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Współpraca polegała na przekazywaniu środków PFRON ostatecznym beneficjentom pomocy udzielanej przez PUP, tj. przekazywanie środków finansowych na staże, składki ZUS oraz pracodawcy na utworzenie stanowiska pracy.

Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi transportowe. W ramach świadczonych usług dowożono 10 niepełnosprawnych dzieci i młodzież do Zespołu Szkół Specjalnych oraz Rzemieślniczego Technikum z Oddziałami Integracyjnymi. Wykonano łącznie 1050 przewozów.

6. Aktywny samorząd

W 2018 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z umową z dnia 23 kwietnia 2018 r. nr AS3/000044/03/D zawartą pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Miastem Biała Podlaska w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2018 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B,

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości),

4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach modułu I złożono 13 wniosków, zweryfikowano pozytywnie 12 wniosków. W ramach zawartych umów dofinansowano:

- 2 osobom zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu na kwotę 16 000,00 zł
- 1 osobie prawo jazdy kategorii B na kwotę 1 290,00 zł
- 4 osobom zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania na kwotę 19 709,00 zł
- 2 osobom utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na łączną kwotę 5 699,00 zł
- 1 osobie zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne na kwotę 14 200,00 zł
- 2 osobom niepełnosprawnym pobyt dzieci w przedszkolach na łączną kwotę 6 017,84 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

W ramach modułu II złożono 15 wniosków na semestr I i II. W ramach zawartych umów udzielono pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym na łączną kwotę 27 200,00 zł, w tym:

- dofinansowano opłatę za czesne oraz dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 15 400,00 zł
- przyznano dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 11 800,00 zł

VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

Realizacja zadań ustawowych.

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej jak również w ramach Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Biała Podlaska na lata 2018-2020 przyjętego chwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXXVIII/34/18 z dnia 28 maja 2018 r.

System pieczy zastępczej, to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodziny zastępcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 293/11 z dnia 21 listopada 2011 r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu.

W 2018 r. na terenie Miasta Białą Podlaska funkcjonowało łącznie 61 rodzin zastępczych, w których przebywało 100 dzieci (w tym 4 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

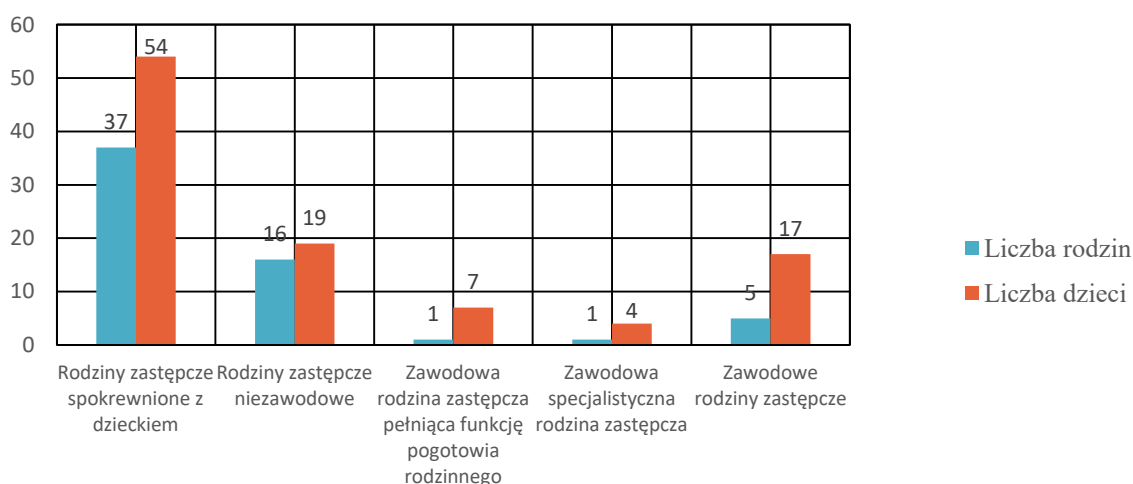
Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione – 37, w których wychowywało się 54 dzieci. W 29 rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych było 41 dzieci, pochodzących z terenu miasta Białą Podlaska. W 8 rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenie miasta Białą Podlaska przebywało 13 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Inną grupę rodzin stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe. W 16 rodzinach zastępczych niezawodowych wychowywało się 19 dzieci. W 6 rodzinach zastępczych niezawodowych umieszczonych było 7 dzieci pochodzących z terenu miasta Białą Podlaska, w tym jedna rodzina nie pobierała świadczeń na 1 dziecko. W 10 rodzinach zastępczych niezawodowych na terenie miasta Białą Podlaska przebywało 12 dzieci, pochodzących z innych powiatów.

Ponadto w Mieście Białą Podlaska funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których wychowywało się 28 dzieci:

- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało łącznie 7 dzieci;
- rodzina zawodowa specjalistyczna, w której przebywało 4 dzieci;
- 5 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 17 dzieci, w tym 13 dzieci pochodzących z terenu Miasta Białą Podlaska i 4 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Białą Podlaska i dzieci w nich umieszczone w 2018 r

W okresie sprawozdawczym z różnych form rodzin zastępczych odeszło łącznie 21 dzieci, w tym:

- 14 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,

- 1 dziecko umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinie adopcyjnej,
- 5 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą i rozpoczęło samodzielne życie.

W 2018 r. – 7 wychowanków wychowujących się w rodzinach zastępczych ukończyło 18 lat, jednak zadeklarowało pozostanie w tych rodzinach.

Zgodnie z postanowieniami sądu 10 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska było umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych na naszym terenie.

Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych.

W okresie sprawozdawczym ogółem wydatkowano kwotę w wysokości 1 126 193,30 zł, stanowiącą wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska:

- a. świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 593 160,00 zł, z tego:
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 46 dzieci w 35 rodzinach zastępczych w wysokości 357 191,23 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 7 dzieci umieszczonych w 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w łącznej wysokości 39 464,38 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 4 dzieci wraz z 2 dodatkami z tytułu niepełnosprawności dzieci w 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w wysokości 38 769,34 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 13 dzieci w 5 zawodowych rodzinach zastępczych w wysokości 137 965,48 zł,
  - środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 3 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało więcej niż 3 dzieci w wysokości 8 769,57 zł,
  - jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do 3 rodzin zastępczych 7 dzieci w wysokości 11 000,00 zł.
- b. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 7 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 202 829,81 zł, z tego:
  - 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w kwocie 43 525,37 zł,
  - 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w kwocie 33 208,93 zł,
  - 5 rodzinom zastępczym zawodowym w kwocie 115 624,98 zł,
  - 1 osobie w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz

1 osobie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej – do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pomoc przy dzieciach umieszczonych w ww. rodzinach wydatkowano kwotę 10 470,53 zł.

c. na podstawie porozumień między powiatami wydatkowano kwotę 330 203,49 zł z tytułu przyznanych świadczeń dla 20 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Biała Podlaska, w których przebywało 29 dzieci z innych powiatów, z tego:

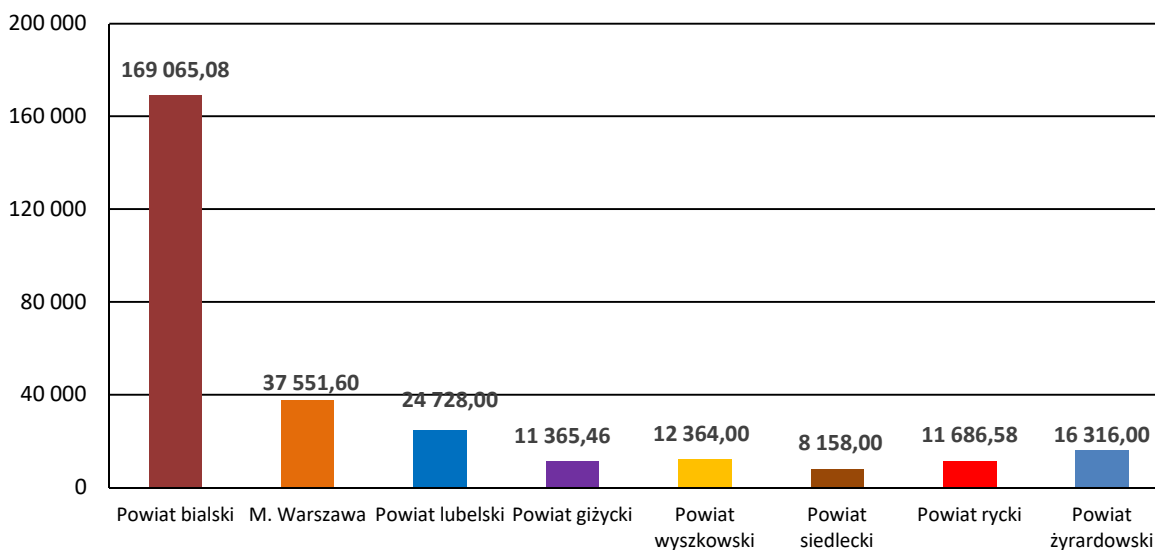
1) wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 2 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 38 968,77 zł:

- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 20 675,97 zł; w tym wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję rodziny pomocowej dla 1 dziecka,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 18 292,80 zł,

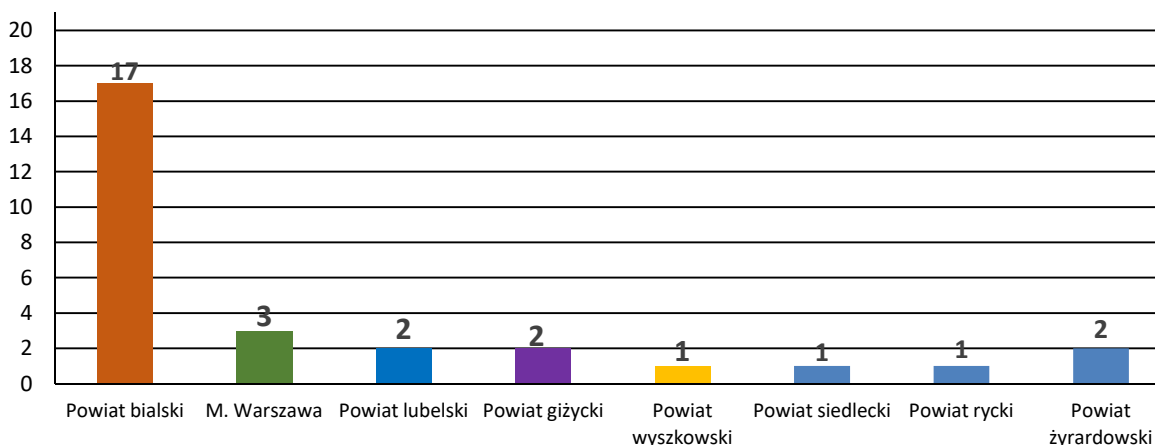
2) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności w łącznej wysokości 291 234,72 zł, które zostały przeznaczone :

- dla 13 rodzin zastępczych, w których przebywało 17 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 169 065,08 zł, w tym środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinne dla 1 zawodowej rodziny zastępczych pełniące funkcję rodziny pomocowej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu bialskiego,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 3 dzieci z miasta Warszawa w wysokości 37 551,60 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 24 728,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu giżyckiego w wysokości 11 365,46 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu wyszkowskiego w wysokości 12 364,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu siedleckiego w wysokości 8 158,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu ryckiego w wysokości 11 686,58 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu żyrardowskiego w wysokości 16 316,00 zł.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska

Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska

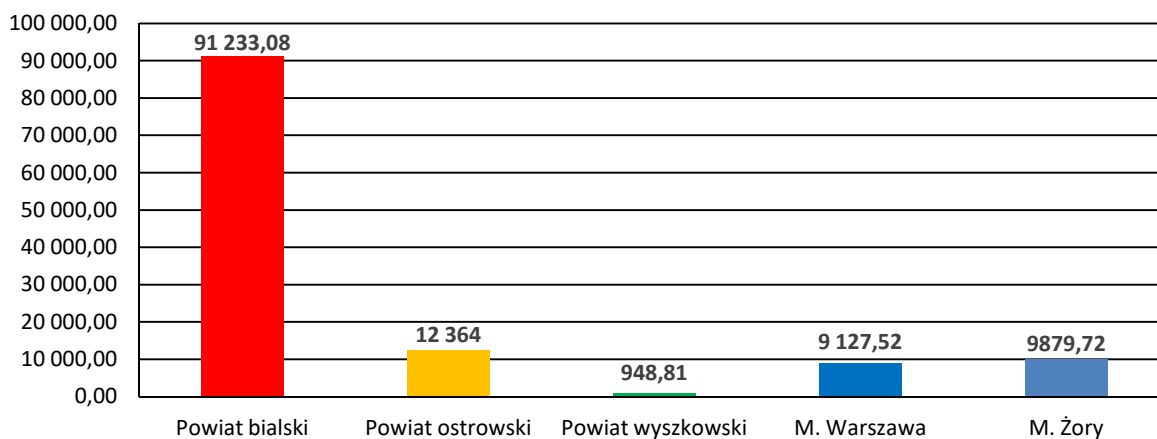
W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 413 425,81 zł udzielając pomocy 48 rodzinom zastępczym jako dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ dla 82 dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

Ponadto wydatkowano kwotę 22 320,00 zł na wypłatę oraz obsługę świadczenia „Dobry Start”, gdzie udzielono pomocy 72 osobom w tym: 69 dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych oraz dla 3 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą.

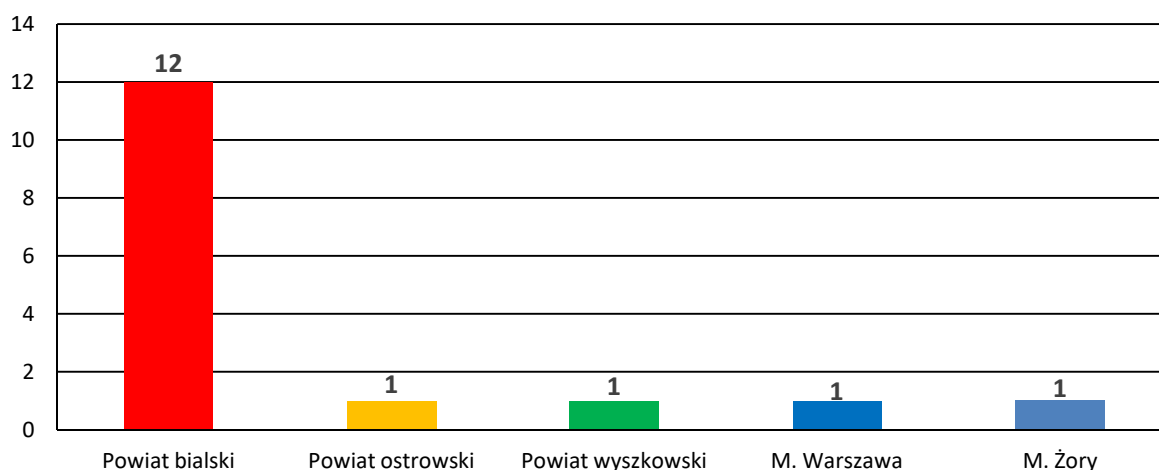
Na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, na utrzymanie 16 dzieci pochodzących z Białej Podlaskiej umieszczonych w 12 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, przekazano kwotę 123 553,13 zł, w tym:

- 91 233,08 zł na utrzymanie 12 dzieci w 8 rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego, w tym: wynagrodzenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego oraz utrzymanie domu jednorodzinnego dla ww. rodziny zastępczej,
- 12 364,00 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ostrowskiego,
- 948,81 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu wyszkowskiego,
- 9 127,52 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie miasta Warszawa,
- 9 879,72 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie miasta Żory, w tym jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.

Świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W 2018 r. – 1 pełnoletnia wychowanka pozostająca w rodzinie zastępczej spokrewnionej wraz z rodziną zmieniła miejsce zamieszkania, 2 dzieci przysposobiono, 4 dzieci umieszczono w 2 rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

2. Pomoc dla osób usamodzielnianych.

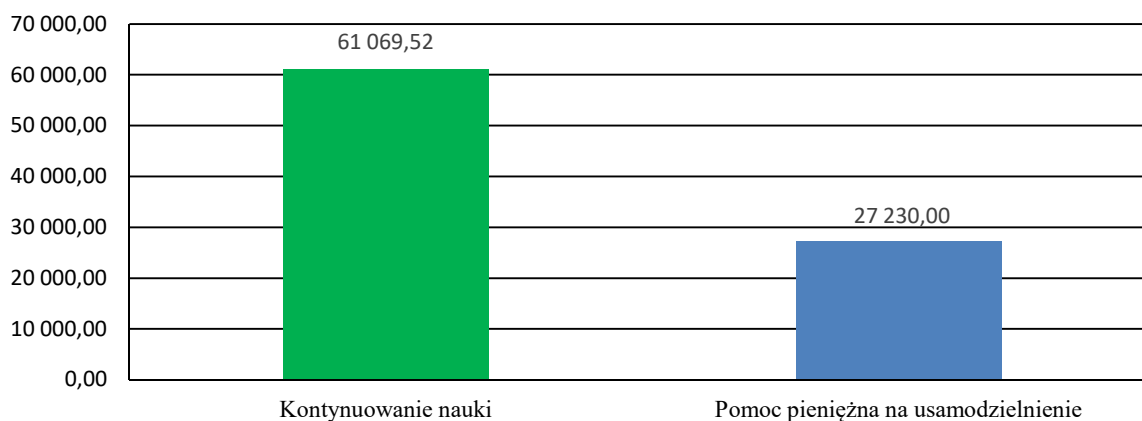
Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, socjalizacyjny, zakład poprawczy zostaje objęta indywidualnym programem usamodzielnienia, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto otrzymuje pomoc na:

- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

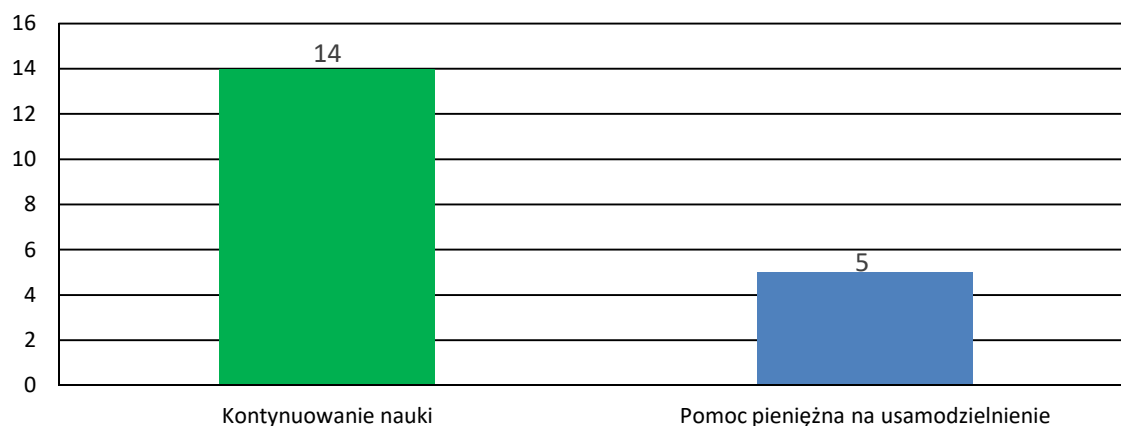
W 2018 r. udzielono pomocy pełnoletnim usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i zakłady poprawcze w łącznej wysokości 129 110,90 zł, z tego:

- a. opuszczającym rodziny zastępcze:
  - 14 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 61 069,52 zł;
  - 5 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc na usamodzielnienie w wysokości 27 230,00 zł.

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

Liczba osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

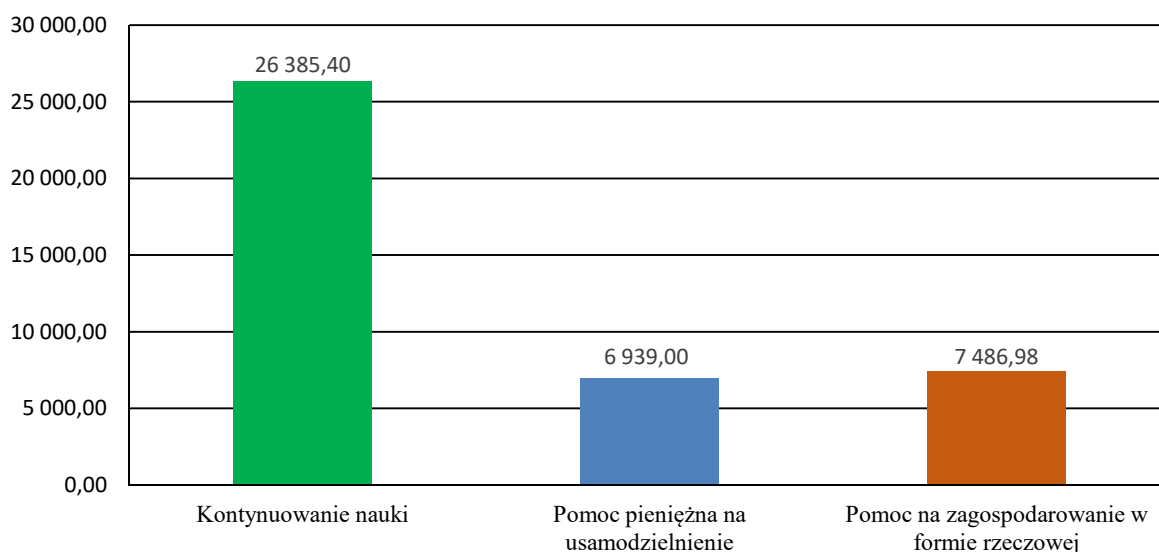

b. opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, zakłady poprawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze:

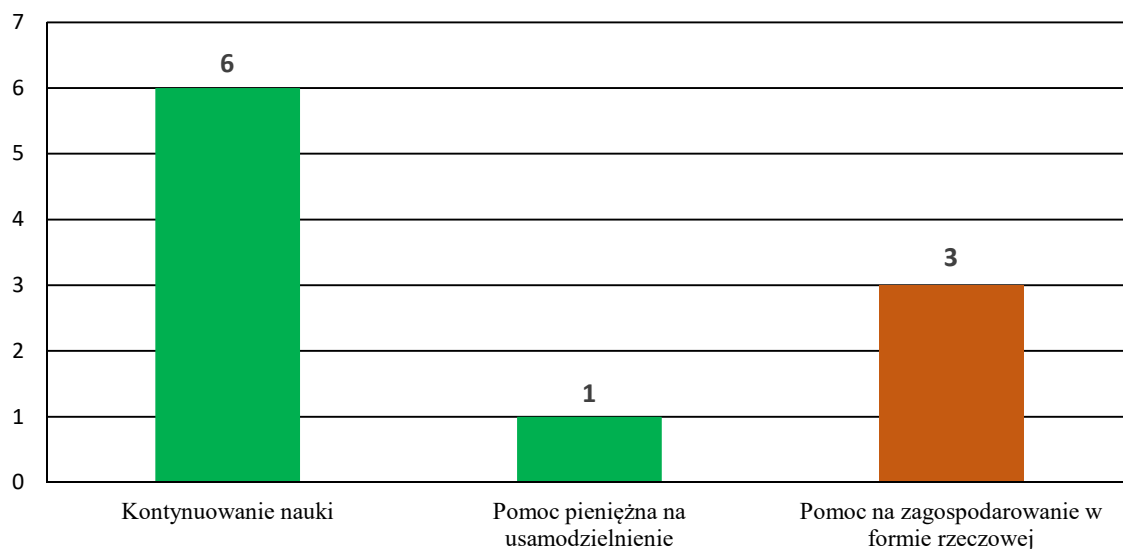
- 6 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc pieniężną z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 26 385,40 zł;
- 1 pełnoletniej wychowance przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 6 939,00 zł;
- 3 pełnoletnim wychowankom przyznano pomoc w formie rzeczowej na zagospodarowanie w wysokości 7 486,98 zł;

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze

Liczba osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne oraz zakłady poprawcze

3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze

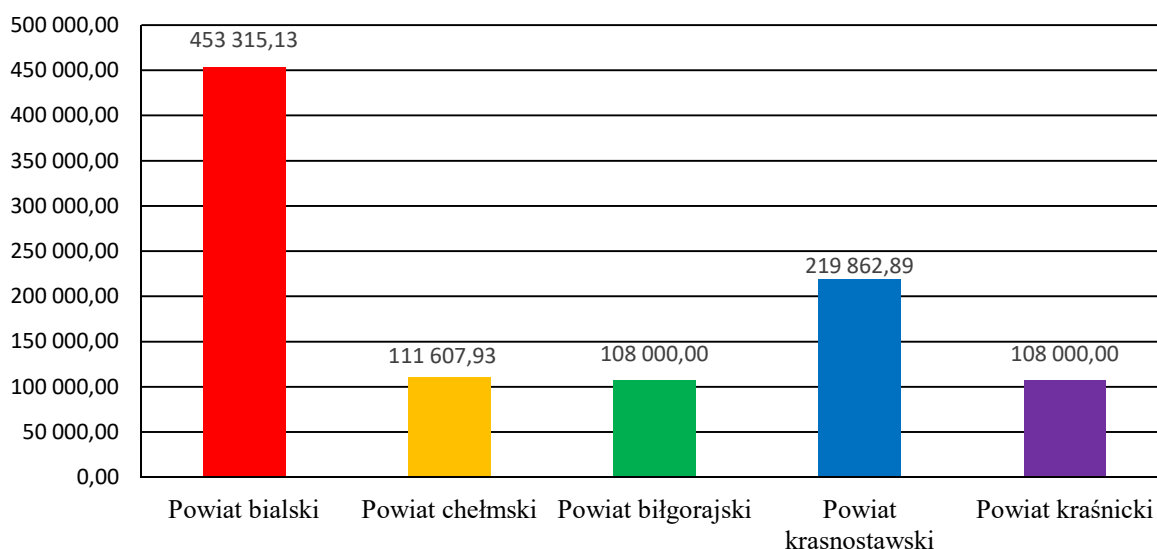
W 2018 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie kraju przebywało 28 dzieci z terenu Miasta Biała Podlaska. Na pokrycie kosztów ich utrzymania wydatkowano łącznie kwotę 1 000 785,95 zł, z przeznaczeniem na:

- utrzymanie 13 dzieci na terenie powiatu bialskiego w wysokości 453 315,13 zł;
- utrzymanie 4 dzieci na terenie powiatu chełmskiego w wysokości 111 607,93 zł;
- utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu biłgorajskiego w wysokości 108 000,00 zł;
- utrzymanie 5 dzieci na terenie powiatu krasnostawskiego w wysokości 219 862,89 zł;

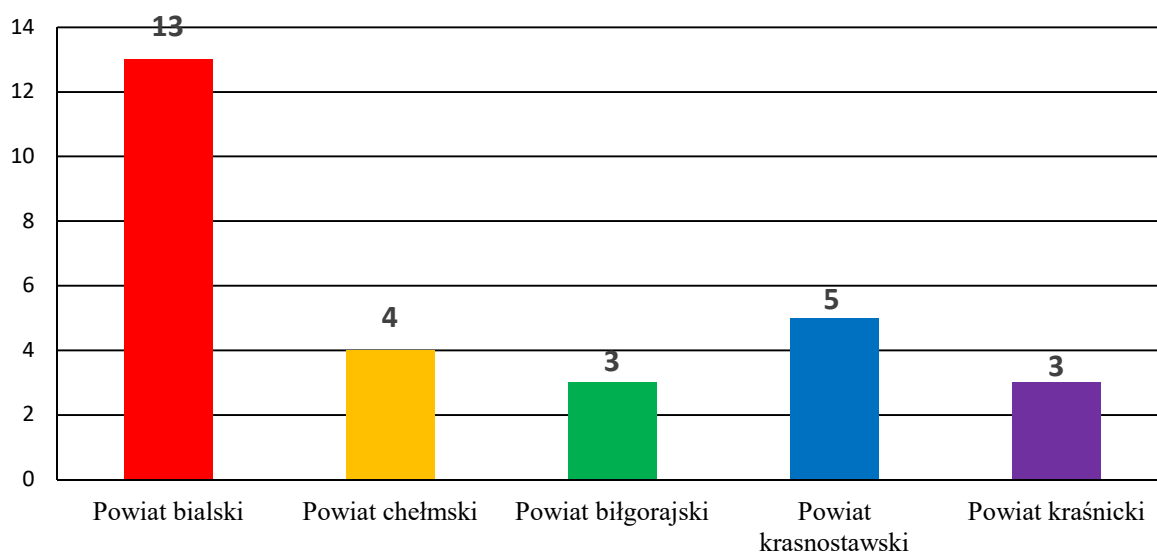
– utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu kraśnickiego w wysokości 108 000,00 zł.

W 2018 r. na podstawie orzeczeń sądu 5 dzieci skierowano do placówek opiekuńczo – wychowawczych, zaś 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej. Do rodziny zastępczej spokrewnionej powróciło 2 dzieci. Dwoje pełnoletnich wychowanków opuściło placówkę i rozpoczęło samodzielne dorosłe życie.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów

Ponadto u 74 rodziców biologicznych dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej przeprowadzono

postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za ich pobyt – Uchwała Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXI/198/12 z dnia 30 sierpnia 2012 r. Ponadto u 13 rodziców biologicznych zamieszkałych na terenie miasta Biała Podlaska na potrzeby innych powiatów przeprowadzono postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za pobyt ich dzieci przebywających w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

8 rodzicom biologicznym wytoczono powództwa o alimenty na rzecz dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187 a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”.

Na rzecz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej poniesiono wydatki w kwocie 155 974,38 zł, z tego:

- wydatki na realizację zadań statutowych w kwocie 18 457,73 zł,
- świadczenia bhp w kwocie 1 809,12 zł,
- na wynagrodzenie 3 koordynatorów wydatkowano kwotę 135 707,53 zł, z tego 60 489,00 zł stanowiły środki z budżetu Wojewody Lubelskiego jako dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w ramach ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”.

Wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 61 rodzin, w których przebywało 100 dzieci, w tym 21 pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali w dotychczasowej rodzinie zastępczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. zatrudniono 3 koordynatorów na umowę o pracę w systemie zadaniowym, co umożliwiło im elastyczne zarządzanie czasem w kontaktach z rodzinami zastępczymi.

Wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęte były nie tylko rodziny zastępcze, ale i osoby pełnoletnie pozostające nadal w rodzinie zastępczej. Działania podejmowane przez koordynatorów to: bezpośrednia praca z rodziną w środowisku – wizyty u rodzin, budowanie relacji z rodzicami oparte na wzajemnym zaufaniu, co ułatwiało diagnozowanie potrzeb dziecka wychowywanego w pieczy zastępczej oraz określenie

w planach pracy pomocy koniecznej do podjęcia działań na rzecz dziecka w rodzinie. Działania te wzmacniały sprawność funkcjonowania rodziny oraz zwiększały jej siłę i wiarę we własne możliwości. Pomoc niesiona przez koordynatorów polegała przede wszystkim na wspieraniu rodzin zastępczych do pokonywania różnych problemów, a nie wyręczania w ich rozwiązywaniu.

Koordinatory realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze (przynajmniej raz w miesiącu, w przypadku rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze częściej), w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. Kontakty telefoniczne z zasady inicjowały wizytę osobistą koordynatora w środowisku bądź w związku z występującymi problemami w rodzinie. Spotkania z wychowawcami klas i pedagogami odbywały się na terenie szkół, do których dzieci uczęszczają.

Koordinatory swoją pracę z rodziną dokumentowali notatkami służbowymi oraz kartami pracy z rodziną. Ponadto brali udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej i oceniali zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Sporządzono 27 planów pomocy dziecku, jak też 18 aktualizacji – modyfikacji planów pomocy dziecku oraz 97 ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Koordinatory sporządzali Indywidualne Programy Usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych, gdzie aktualnie osoby te kontynuują naukę nadal przebywając w rodzinach zastępczych.

Koordinatory współpracowali z sądami, szkołami, pracownikami socjalnymi, asystentami i ośrodkiem adopcyjnym. Ponadto uczestniczyli w serii szkoleń doskonaląc i podnosząc swoją wiedzę i kwalifikacje z zakresu pracy z rodziną i dzieckiem. Ponadto koordynatory ze swojej pracy sporządzali roczne sprawozdanie z efektów pracy z dzieckiem i rodziną.

Od stycznia do grudnia 2018 r. poniesiono wydatki na umowę – zlecenie zatrudnionego psychologa w kwocie 16 200,00 zł. Działania podejmowane przez psychologa to: prowadzenie szkoleń i grup wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych (9 spotkań, w tym: 5 dla rodziców zastępczych – uczestniczyło 48 rodziców i 4 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – uczestniczyło 21 dzieci), udział w posiedzeniach zespołu w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzenie badań w oparciu o testy psychologiczne i sporządzanie opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – 10 w tym wydano 3 opinie o kandydatach na rodziców zastępczych oraz wizyty u rodzin zastępczych – praca z rodziną i dzieckiem w tym indywidualne konsultacje, sporządzenie opinii psychologicznej dotyczącej oceny rozwoju dziecka.

Asystent rodziny realizuje pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego działaniem powinna być pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego. Główną formą jego pracy winno być towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie w odróżnieniu od dyrektywnego przydzielania zadań lub wyręczania polega na obecności, towarzyszeniu w czymś, uczestniczeniu, służeniu wsparciem. Warunkiem koniecznym realizacji asystentury rodziny jest zmiana charakteru pracy przedstawiciela służb społecznych z arbitralnego i „urzędniczego” na służebny, towarzyszący i partnerski.

W 2018 r. wsparciem 4 zatrudnionych asystentów rodziny objęto łącznie 69 rodzin liczących 145 dzieci. Spośród tych rodzi, 36 zobowiązanych było przez sąd do pracy z asystentem.

5. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2018 r. na prośbę sądów pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem sporządzili 3 opinie o kandydatach na rodziców zastępczych, po wcześniejszym przebadaniu kandydatów przez psychologa i wydaniu opinii o posiadaniu stosownych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zebraniu informacji w środowisku, przeanalizowaniu sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób zgłaszających gotowość do pełnienia tej funkcji.

6. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzono działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

Utworzenie strony internetowej www.rodzicielstwozastepczewbialej.pl, wyprodukowano materiały promocyjne (ulotki, foldery, plakaty, bilbordy), spoty filmowe, stworzono logo rodzicielstwa zastępczego, podczas Eventu „Aktywna Mama” prowadzono punkt informacyjno – konsultacyjny, ogłoszono konkurs filmowy skierowany do uczniów szkół podstawowych i średnich na terenie miasta Biała Podlaska Raz...dwa...trzy Szukam, Szukam...Mamy i Taty na zastępstwo, podczas obchodów Dni Białej Podlaskiej, jak też podczas IV koncertu uwielbienia Boga pod hasłem „Biała dla Jezusa 2018”, spotkanie w kościele domowym, Kościół św. Antoniego podczas odpustu antoniańskiego, na VII Rodzinnym Pikniku Biegowego „Biała Biega”, promowano również za pośrednictwem mediów. Informacje o wszystkich wydarzeniach na bieżąco umieszczane były na stronach internetowych MOPS i Urzędu Miasta. Reklamowanie rodzicielstwa zastępczego – bilbordy, plakaty, autobusy MZK, kino Markury, banery i rolap.

Pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem zorganizowali spotkanie noworoczne w Stadninie Koni w Janowie Podlaskim dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Biała Podlaska. Dzięki wsparciu trzech sponsorów spotkanie miało charakter rodzinny i integracyjny. W spotkaniu uczestniczyło łącznie 90 osób w tym 70 osób (rodzice zastępczy i dzieci przebywające w tych rodzinach), zapewniono transport tam i z powrotem oraz usługę gastronomiczną: grochówka, kiełbaski grillowane smalec, ogórki, herbata. Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego odbyły się w Muzeum Wsi Podlaskiej w Studziance. Liczba uczestników – 130 (rodziny zastępcze wraz z dziećmi, władze miasta i pracownicy MOPS oraz Stowarzyszenie „Jedno Serce” w Żabcach). Koszty w większości zostało pokryte z Fundacji EY, gdzie jedna z rodzin zastępczych zawodowych napisała projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.

MOPS w lipcu 2018 r. koordynował wyjazd 13 osób – dzieci z rodzin zastępczych wraz z opiekunami z terenu miasta Biała Podlaska na Stadion Narodowy w Warszawie w charakterze widza, którzy kibicowali mecz Polska – Ukraina.

W dniach 6 – 7 września 2018 r. z wizytą studyjną w mieście Biała Podlaska gościła 9 osobowa delegacja – dyrekcja i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni. Celem spotkania było poznanie dobrych praktyk MOPS w Gdyni z zakresu intensywnej pracy socjalnej z rodziną oraz opieki nad dzieckiem i rodziną. Uczestnikami spotkania byli: dyrektorzy, kierownicy, pracownicy socjalni, asystenci rodzin i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej z miasta Biała Podlaska i Powiatu Białskiego wraz z przedstawicielami gminnych ośrodków pomocy społecznej.

Dwie pracownice Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej rozpoczęły szkolenie dla trenerów Programu PRAIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza, Zawodowa Opieka Zastępcza PRIDE: Adopcja dla kandydatów na rodziny zastępcze, rodziny pomocowe i adopcyjne.

7. Współpraca z innymi podmiotami

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w ramach swoich zadań z:

– sądami rodzinnymi przekazując 97 opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej sporządzonych na posiedzeniach zespołów do spraw rodzinnej pieczy zastępczej dokonując jednocześnie oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, informując jednocześnie o całokształcie sytuacji osobistej i rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocenę rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia

powierzonej im funkcji i jakości wykonywanej pracy, przekazywano rejestr osób pełniących funkcje rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych niezawodowych, sporządzano opinie o kandydatach na rodzinę zastępczą.

Współpraca z sądami, przebiegała prawidłowo.

- pracownią Rozwiązań Szkoleniowo – Terapeutycznych Anna Polak Biała Podlaska, gdzie – 6 dzieci z rodzin zastępczych uczestniczyło w zajęciach socjoterapeutycznych,
- PCPR – w szczególności w procesie usamodzielniania wychowanków z pieczy zastępczej, jak również przekazywano informacje na temat możliwości umieszczenia dzieci na terenie innych powiatów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, bądź dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska na mocy postanowień sądu i zawartych porozumień między powiatami, jak również w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu,
- gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej, zbierano informacje dotyczące sytuacji dochodowej, rodzinnej, zdrowotnej i majątkowej rodziców biologicznych dzieci i ustalano ewentualne odpłatności za pobyt dziecka w pieczy,
- przedstawicielami placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy brali udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, jak też procesu usamodzielniania wychowanków placówek,
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu, jak i pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
- ośrodkami adopcyjnymi w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i możliwością przysposobienia,
- instytucjami oświatowym, takimi jak: szkoły, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, monitorując przebieg edukacji dzieci, jak też osób usamodzielnianych kontynuujących naukę,
- podmiotami leczniczymi, takimi jak: przychodnie, lekarze określonych specjalizacji Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Uzależnień w celu uzyskania przez rodziny zastępcze pomocy specjalistycznej,
- punktami nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonującymi w Białej Podlaskiej,
- Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej – Punkt Biała Podlaska przy ul. Warszawskiej.

8.Szkolenia dla rodzin zastępczych

Wychodząc na przeciw potrzebom rodzin zastępczych Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, realizując zapisy ustawy dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez rodziny zastępcze, zorganizował:

– wspólnie z PCPR Biała Podlaska szkolenie dla rodzin zastępczych z terenu Miasta Biała Podlaska i Powiatu Bialskiego – tematyka szkolenia „TBRI – Interwencja relacyjna oparta na zaufaniu. Praca z dziećmi w oparciu o więź”, udział wzięło 17 rodziców zastępczych i 8 pracowników MOPS.

– kontynuowano rozpoczętą w roku ubiegłym serię szkoleń superwizyjnych dla rodzin zastępczych zawodowych prowadzoną przez Firmę Szkoleniową „PRAXE”.

– rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Biała Podlaska korzystały z warsztatów/grup wsparcia – prowadzonych przez psychologa tutejszego Ośrodka. Ta forma pracy z rodziną cieszy się dużym zainteresowaniem. W związku z tym prowadzone są dalsze spotkania.

Sześć rodzin zastępczych tut. Ośrodka jest członkami Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce” w Żabcach - uczestnictwo w comiesięcznych spotkaniach jak też grupach wsparcia.

VIII. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Zadania wykonywane są w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych, są to zadania zlecone przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej samorządowym organom właściwym z zakresu ustalenia prawa do świadczeń i ich wypłata osobom uprawnionym. Przysługują one obywatelom polskim oraz cudzoziemcom do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na

terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), z adnotacją „ICT”, wydanego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, gdy celem ich pobytu na tym terytorium jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacane świadczenia to :

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – wydano 2904 decyzje, wypłacono kwotę 7 565 125,80 zł,
- zasiłek pielęgnacyjny – wydano 1031 decyzji, wypłacono kwotę 1 466 414,02 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wydano 29 decyzji, wypłacono kwotę 136 222,60 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne – wydano 373 decyzje, wypłacono kwotę 3 043 386,80 zł,
- zasiłek dla opiekuna – wydano 13 decyzje, wypłacono kwotę 91 671,90 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wydano 506 decyzji, wypłacono kwotę 511 000,00zł,
- świadczenie rodzicielskie – wydano 158 decyzji, wypłacono kwotę 1 811 407,00 zł,
- jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł „za życiem” – wydano 4 decyzje na kwotę 16 000,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wydano 953 decyzje, wypłacono kwotę 3 117 519,71 zł,
- świadczenia wychowawcze – wydano 4806 decyzji, wypłacono kwotę 36 025 870,52 zł,

- składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna – wypłacono 872 świadczenia na kwotę 94 000,41 zł.

Do zadań działu należy także postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, są to:

- wezwania na wywiad alimentacyjny – 472
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych – 287
- kierowanie do prokuratury wniosków o ściganie za przestępstwo niealimentacji – 45
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową – 80
- wnioskowanie o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących poza Białą Podlaską – 230
- przekazywanie organom egzekucyjnym informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji – 310
- zobowiązanie do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – 58
- informowanie organów właściwych wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego – 124
- informowanie dłużników o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym – 509
- wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 37
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do postępowanie egzekucyjnego – 484
- kierowanie do policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – 350
- odpowiadanie na pisma policji kierowane w związku z prowadzonymi postępowaniami wobec dłużników alimentacyjnych – 350
- odpowiadanie na pisma kuratorów sądowych dot. dłużników alimentacyjnych – 62
- zapytania do centralnej ewidencji kierowców po informację, czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami – 40
- wnioski o zatrzymanie prawa jazdy – 17
- zgłaszanie i aktualizacja do Biur Informacji Gospodarczych informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Dzięki wymienionym działaniom od dłużników alimentacyjnych wpłynęła kwota 1 418 264,54 zł – wydano kwotę 3 117 519,71 zł.

Ogółem wypłacono kwotę 53 690 617,94 zł.

1. Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza 764,00 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznanym,

- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Wyplacono kwotę 5 415 518,61 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Wyplacono kwotę 2 149 607,19 zł.

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazową zapomogę przyznaje się z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko.

Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00zł.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

Wyplacono kwotę 511 000,00zł.

3. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka albo ojcu;

- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu w przypadku matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia,
- a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku opiekuna faktycznego dziecka oraz rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku osoby, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia, objęcia opieką lub przysposobienia dziecka, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia przysposobienia lub objęcia opieką dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie rodzicielskie przez ojca dziecka (w opisanych wcześniej przypadkach), termin 3 miesięcy jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

Wyplacono kwotę 1 811 407,00 zł.

4. Zasilek pielęgnacyjny

Zasilek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie

Wyplacono kwotę 1 466 414,02 zł.

5. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2018 r. wynosiło 1 477,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1.osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2.osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3.na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4.na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5.na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1.rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2.małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Wypłacono kwotę 3 043 386,80 zł.

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

W celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620,00zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego

zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacono kwotę 136 222,60 zł.

7. Zasiłek dla opiekuna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Wypłacono kwotę 91 671,90 zł.

8. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. obywatelom polskim;
2. cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138),
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.
  - jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie.

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Wyplacono kwotę 3 117 519,71 zł

9. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka albo
- opiekunowi prawnemu dziecka.
- obywatelom polskim,
- cudzoziemcom:
  - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 771 i 1669), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizeny,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:

- zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), z adnotacją „ICT”, wydanego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, i gdy celem ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni
- jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
- Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze lub jedyne dziecko ww. osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00zł miesięcznie na dziecko.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;

- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

na pierwsze lub jedyne dziecko, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego (odpowiednio 800,00 zł lub 1 200,00 zł).

Świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługuje, jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Wyplacono kwotę 36 025 870,52 zł.

IX. Dodatek mieszkaniowy

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 966) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z w/w tytułów prawnych

- osobom spełniającym kryterium dochodowe (dla gospodarstw jednoosobowych dochód wynosi 175% kwoty najniższej emerytury natomiast dla gospodarstw wieloosobowych 125% kwoty najniższej emerytury);

Świadczenie przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury.

W 2018 r. wypłacono 1 535 622,91 zł na podstawie 1639 decyzji.

X. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zgodnie z ustawą z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U z 2012 r. poz. 1059), ustawą z 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984), ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.) prawo do dodatku energetycznego nabywa osoba spełniająca jednocześnie następujące warunki:

- posiadanie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dostawcą energii elektrycznej;
- posiadanie prawa do dodatku mieszkaniowego,
- zamieszkiwanie w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2018 r. wypłacono kwotę 34 939,57 zł na podstawie 626 wydanych decyzji.

XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny albo motywacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia wyłącznie o charakterze socjalnym, którymi są zasiłki szkolne i stypendia szkolne.

Zasadniczym celem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji i umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. Środki na wypłatę tych świadczeń pochodzą z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24 roku życia.

Przesłankami uprawniającymi do przyznania stypendium szkolnego są:

- spełnienie ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – obecnie jest to kwota 528,00 zł,

- ponadto niskie dochody w rodzinie ucznia powinny być związane z zaistnieniem okoliczności, takich jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W roku 2018 wydatkowano na zasiłki szkolne i stypendia szkolne kwotę 424 153,00 zł (środki własne – 84 830,60 zł, środki z dotacji – 339 322,40 zł), z tego:

1. na wypłatę zasiłków szkolnych 12 uczniom kwotę 7 440,00 zł,
2. na wypłatę stypendiów szkolnych 678 uczniom kwotę 416 713,00 zł.

XII. Rządowy program „Dobry Start”

Od 1 lipca 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje rządowy program „Dobry start”, który jest komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej.

Świadczenie w wysokości 300 zł przysługuje jednorazowo w związku z rozpoczęciem roku szkolnego:

- dziecku lub osobie uczącej się do 20. roku życia,
- dziecku lub osobie uczącej się do 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Działania MOPS związane z realizacją programu polegały głównie na przyjmowaniu i weryfikacji wniosków oraz wypłacaniu świadczeń.

Zgodnie z zapisami ustawowymi wnioski w sprawie przyznania „Dobry start” przyjmowane były od 1 lipca do 30 listopada 2018 r. W okresie tym wpłynęło 4649 wniosków, na podstawie których 6417 uczniom przyznano świadczenia na łączną kwotę 1 925 100,00 zł.

XIII. Karta Polaka

Cudzoziemcom, którym zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, Wojewoda Lubelski decyzją przyznał Kartę Polaka potwierdzającą przynależność do Narodu Polskiego, przysługują określone ustawą uprawnienia, m. in. świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie, jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca, któremu przyznano Kartę Polaka.

W roku 2018 r. wypłacono świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej 62 osobom, które posiadają Kartę Polaka w łącznej wysokości 276 585,00 zł.

XIV. Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPS oraz jednostkach podległych w ramach sprawowanego przez MOPS nadzoru

1. Kontrole zewnętrzne

Zespół kontrolny Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie Wydziału Polityki Społecznej przeprowadził w 2018 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz w funkcjonujących przy Ośrodku odrębnych komórkach – szereg czynności kontrolnych w zakresie:

- 1/ oceny zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – realizowanych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 2/ organizacji PZOoN i sposobu działania składów orzekających, prawidłowości stosowania standardów postępowania orzeczniczego oraz merytoryczno prawnej poprawności wydawanych orzeczeń,
- 3/ oceny realizacji zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej / 3 kontrole /,
- 4/ oceny realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w zakresie wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego diagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

2. Kontrole wewnętrzne

Kontrola zarządcza w MOPS jest prowadzona przez dyrektora, jak również przez głównego księgowego oraz kierowników i koordynatorów komórek organizacyjnych Ośrodka.

Zgodnie z corocznym planem kontroli dla poszczególnych komórek organizacyjnych MOPS kontrola wewnętrzna ma charakter bieżący. Polega na ciągłym nadzorowaniu podległych pracowników przez ich bezpośrednich przełożonych w zakresie badania prawidłowości sporządzanych dokumentów odzwierciedlających czynności w toku bądź już dokonane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu czynności służbowych, sporządzane są notatki służbowe dyscyplinujące pracowników, bądź mogą być stosowane instrumenty dyscyplinujące przewidziane zapisami kodeksu pracy.

3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS

Na mocy udzielanych przez Dyrektora Ośrodka upoważnień pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz oraz pracownicy Działu Finansowo – Księgowego dokonali w roku 2018 czynności kontrolnych w jednostkach nadzorowanych.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej – przeprowadzono kontrole w ramach sprawowanego nadzoru nad wydatkowaniem środków przekazanych na prowadzenie:

1. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” ul. Prosta 35 w Białej Podlaskiej – w dniach 23 lipca – 31 października 2018 r.;
2. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy „Caritas” Diecezji Siedleckiej ul. Warszawska 15 w Białej Podlaskiej – w dniach 10 grudnia – 31 grudnia 2018 r.;

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – w dniach 20 listopada – 26 listopada 2018 r. przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zapisów § 7 umowy Nr 6.1DS.2017 zawartej z Zarządem Okręgowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej ul. Warszawska 14 w Białej Podlaskiej na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej – świadczenia usług opiekuńczych.

XV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Rok 2019 i lata następne będą dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Sprawozdanie z działalności MOPS w prezentowanym kształcie odzwierciedla stan istniejący oraz poszczególne działania wynikające z przepisów ustawowych.

Rzeczywiste potrzeby i efekty będą podlegały określonym ewaluacjom i weryfikacjom. Znaczący wpływ na to będą miały także problemy i działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna w mieście.

Na stopień rozwiązywania istniejących potrzeb i problemów społecznych mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej, usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponadlokalnym.

Wielkość zasobów pomocy społecznej w mieście Biała Podlaska oraz stopień realizacji zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy aktualnie uznać za dobry.

Na podstawie przedstawionych danych i wskaźników ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a wymagające zabezpieczenia w najbliższych latach:

- zabezpieczenie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, szczególnie w odniesieniu do osób w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych oraz rodzin poprzez zwiększenie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania,
- budowanie systemu wsparcia dla osób starszych poprzez propagowanie idei rodzinnych domów pomocy i dziennych domów pomocy oraz wolontariatu,

- w związku z tym, iż co roku wzrasta liczba osób starszych, wymagających całodobowej opieki, rosną również koszty ponoszone z budżetu miasta związane z pobytem mieszkańców Białej Podlaskiej w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i kraju, koszty te będą stale rosły, należy więc rozważyć potrzebę utworzenia w mieście domu pomocy społecznej,
- podjęcie działań zmierzających do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych i starszych w celu pozostawienia ich w miejscu zamieszkania, co stanowiłoby alternatywę do umieszczenia ich w placówkach całodobowej opieki, a przy tym byłoby formą znacznie tańszą niż kierowanie do domu pomocy społecznej,
- zintensyfikowanie działań na rzecz rodziny poprzez prowadzenie projektów socjalnych,
- zasoby kadrowe w Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem są niewystarczające by realizować zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej m. in. w zakresie poradnictwa, terapii rodzin, dzieci w nich umieszczonych, zapewnienia rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwa mającego na celu zachowanie, wzmocnienie kompetencji i należy dodatkowo zatrudnić psychoterapeutę oraz pedagoga.
- należy zwiększyć liczbę asystentów rodziny do efektywnej pracy z rodziną biologiczną dzieci przebywających w pieczy zastępczej celem powrotu do domu rodzinnego oraz do realizacji zadań wynikających z ustawy „za życiem”,
- wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz na konieczność tworzenia nowych rodzin zastępczych, a także utworzenia na terenie miasta rodzinnego domu dziecka oraz promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania osób gotowych do przyjęcia dziecka, w szczególności dla małych dzieci,
- istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego i doradztwa niezbędnego do przewyciężania trudności, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych – organizowanie grup wsparcia. W celu realizacji tych zadań należy rozważyć utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz centrum wspierania rodziny.